



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU  
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/24-10/17  
URBROJ: 613-16-24-10  
Osijek, 28. studenoga 2024.

## **Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti**

**Upravljanje županijskim i  
lokalnim cestama  
na području  
Osječko-baranjske  
županije**

## SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	13
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	13
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	16
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	27
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	39
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	41
OČITOVANJE UPRAVE ZA CESTE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	42
Prilog 1 Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. ožujka 2022. do konca 2023.	43

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI  
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA  
NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 19. ožujka do 28. studenoga 2024.

## **PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE**

**Predmet revizije učinkovitosti** su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekta revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

**Subjekt revizije** je Uprava za ceste Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Uprava za ceste), kao ustanova za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Županija).

**Osnovni cilj revizije** je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

**Posebni ciljevi revizije** su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

## **METODE REVIZIJE**

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata Uprave za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka Uprave za ceste
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama u Upravi za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

## KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

### – Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama</li> <li>○ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o.</li> <li>○ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu</li> <li>○ županijske i lokalne ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja</li> <li>○ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta</li> <li>○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom</li> <li>○ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta</li> </ul>

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> <li>o doneseni su godišnji financijski planovi u skladu s propisima o proračunu</li> <li>o vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje</li> <li>o za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja</li> <li>o vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene)</li> <li>o ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama</li> </ul>
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> <li>o doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta</li> <li>o planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja</li> <li>o izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenim za te poslove</li> <li>o obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenim za njihovo obavljanje</li> <li>o doneseni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta</li> <li>o operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje</li> <li>o radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenim za provedbu održavanja</li> <li>o doneseni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima</li> <li>o obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe</li> <li>o osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja</li> <li>o sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste</li> <li>o doneseni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe</li> <li>o organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama</li> <li>o osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjera</li> <li>o sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu</li> <li>o mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa</li> </ul>
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>o godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave</li> <li>o godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini</li> <li>o godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva</li> <li>o Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama</li> <li>o osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice Uprave za ceste</li> </ul>

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

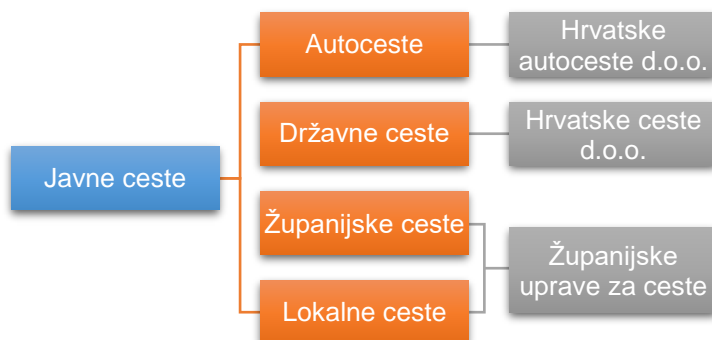
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

## PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

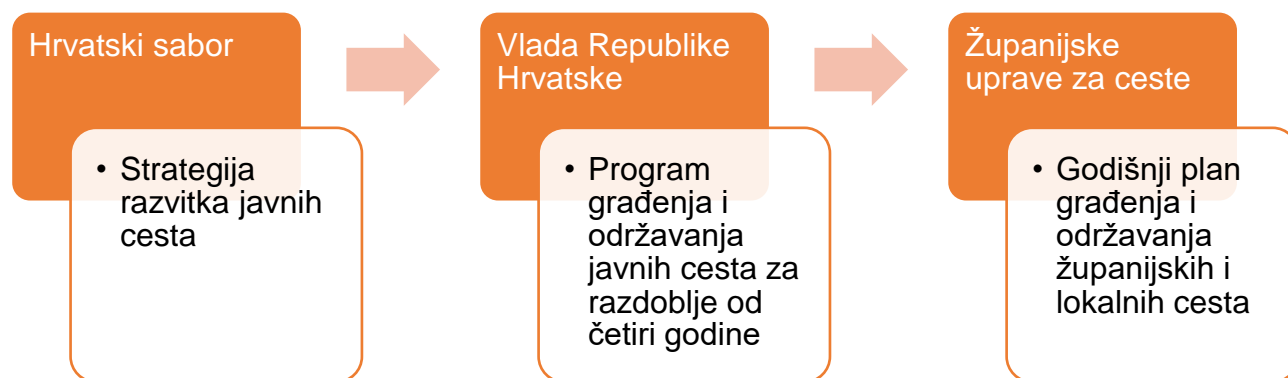
Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoceste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.



Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljišne knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljišta također se upisuju u zemljišne knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljišne knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.



U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog Programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslužnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.



## Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priklučnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava, propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta i nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022., u ukupnom iznosu od 13.272.280,84 eura, i 2023., u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura, raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022., i Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

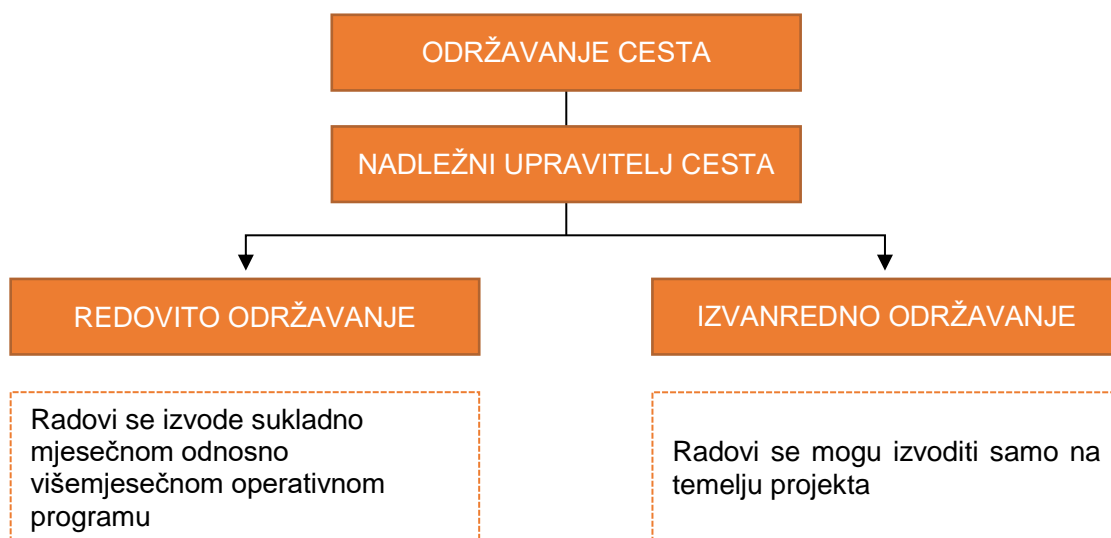
### **Upravljanje županijskim i lokalnim cestama**

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogući siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja. Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova propisani su odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21).



Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta, određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvaćanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesečnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je uz stupanj dotrajalosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

## **– Zimska služba**

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavješćavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljišno-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

## **– Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata**

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste, prilažu se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svijetlog raspona 5 m i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerenja i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerenja i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesečno pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima, ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu.

Sastoji se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazive krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registarske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mjere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogle prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mjere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

### **Informiranje javnosti**

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznica na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

## **UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Odlukom o osnivanju Uprave za ceste koju je donijela Županijska skupština u travnju 1997. te izmjenama Odluke iz ožujka 2005. osnovana je Uprava za ceste, kao pravna osoba za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Županije.

Tijela Uprave za ceste su: Upravno vijeće i Ravnatelj. Upravno vijeće ima predsjednika i četiri člana, od kojih predsjednika i tri člana imenuje Županijska skupština, a jedan član Upravnog vijeća je predstavnik zaposlenika. Članovi Upravnog vijeća imenuju se na vrijeme od četiri godine. Upravno vijeće donosi godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva i pribavljenog mišljenja osnivača, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže Županijskoj skupštini imenovanje i razrješenje ravnatelja te obavlja druge poslove utvrđene Odlukom o osnivanju i Statutom Uprave za ceste. Ravnatelj predstavlja i zastupa Upravu za ceste, organizira i vodi njezin rad i poslovanje, predlaže Upravnom vijeću godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, financijski plan i godišnji obračun te obavlja druge poslove utvrđene Odlukom o osnivanju i Statutom Uprave za ceste. Ustrojstvene jedinice Uprave za ceste su: ured ravnatelja, odjel održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, odjel građenja županijskih i lokalnih cesta i odjel zajedničkih poslova.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta, na području Županije razvrstano je 89 županijskih i 98 lokalnih cesta. Devet županijskih i sedam lokalnih cesta su međužupanijske ceste te se dijelom protežu i na područje susjednih županija. Uprava za ceste upravlja županijskim i lokalnim cestama do administrativne granice te je koncem 2023. upravljala s ukupno 636,530 km županijskih cesta i 481,497 km lokalnih cesta.

Uprava za ceste je izvanproračunski korisnik Županije i upisana je u Registar izvanproračunskih korisnika te je u poslovanju obvezna primjenjivati propise koji se odnose na proračun i kojima su uređeni planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i obvezama, računovodstvo i druga pitanja vezana za upravljanje javnim financijama. Uprava za ceste je koncem 2023. imala deset zaposlenika.

### **Evidencije o županijskim i lokalnim cestama**

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenositi Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj i način vođenja baze podataka utvrđen je Pravilnikom o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15).

Prema odredbama Pravilnika o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima, baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Bazu podataka o javnim cestama čine Prostorna baza podataka, koja sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje i Alfaniumerička baza podataka, koja sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima. Prostorna baza podataka je temelj cjelokupne baze podataka o javnim cestama, gdje se na georeferencirane vektorske prostorne podatke o osima cesta vežu alfanumerički podaci o cestama, koristeći GIS tehnologiju i primjenjujući pravila i tehničke specifikacije jedinstvenog adresnog sustava, te se na taj način mogu prostorno locirati. Alfaniumeričku bazu podataka čine propisani obvezni i preporučljivi tehnički podaci za pojedine skupine javnih cesta. Obvezni tehnički podaci moraju se redovito prikupljati i unositi u bazu, dok se preporučljivi tehnički podaci mogu prikupljati redovito ili samo za pojedine analize stanja cesta i objekata na njima, ovisno o potrebama. Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka, a županijske uprave za ceste za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfaniumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Hrvatske ceste d.o.o. osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije. Županijske uprave za ceste dužne su unositi podatke u Alfaniumeričku bazu podataka o javnim cestama putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravovremenost i točnost unesenih podataka, a unos podataka mogu obavljati ovlašteni djelatnici koji dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavljivanje u bazu.

Uprava za ceste prikuplja, evidentira i ažurira podatke o županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja, a podaci se evidentiraju računalnim putem u obliku samostalno osmišljenih dokumenata (u Excelu te videoformatu). Evidencije sadrže podatke o ukupnoj duljini i širini županijskih i lokalnih cesta, duljini svake vrste kolnika i duljini pružanja cesta kroz naseljena mjesta te općinama i gradovima, o mostovima i propustima na pojedinim cestama, pripadajućoj prometnoj signalizaciji na cestama, o katastarskim česticama na kojima se ceste pružaju (broj katastarske čestice, površina katastarske čestice, katastarska općina, broj posjedovnog lista, broj posjedovnog lista i zemljišnoknjižnog uložka te stanje upisa vlasništva), o izvedenim radovima na županijskim i lokalnim cestama s osnovnim podacima o vremenu izvođenja radova, dionici, vrsti i vrijednosti izvedenih radova, o pripremljenoj projektnoj dokumentaciji za rekonstrukciju ili građenje županijskih i lokalnih cesta, o ocjeni stanja kolnika županijskih i lokalnih cesta te druge podatke. Prema obrazloženju Uprave za ceste, tehničke i programske osnove za unošenje podataka u jedinstvenu bazu podataka koju vode Hrvatske ceste d.o.o. putem mrežne aplikacije još nisu osigurane te se traženi podaci o županijskim i lokalnim cestama dostavljaju Hrvatskim cestama d.o.o. na njihov zahtjev pisanim putem, a u slučajevima izgradnje nove županijske ili lokalne ceste i izmjene trasa postojećih županijskih i lokalnih cesta geodetski podaci za navedene dionice cesta dostavljaju se Hrvatskim cestama d.o.o. bez njihovog zahtjeva.

Prema odredbama članaka 123. i 124. Zakona o cestama, javne ceste se upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Upis javnih cesta za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru provodi zemljišnoknjižni sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta i prijavnog lista sa snimkom izvedenog stanja, koje zemljišnoknjižnom sudu dostavlja tijelo nadležno za katastar. Javne ceste koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista.



Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar, na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Uprava za ceste je od osnutka te u 2022. i 2023. poduzimala aktivnosti za upis ili ispravljanje upisa u zemljišne knjige prava vlasništva i prava upravljanja na katastarskim česticama na kojima se pružaju županijske i lokalne ceste. Stupanjem na snagu Zakona o cestama u 2012. Uprava za ceste je izrađivala geodetske elaborate stvarnog stanja županijskih i lokalnih cesta kojima je omogućeno formiranje katastarskih čestica u skladu sa stvarnim stanjem na terenu i upisivanja u zemljišne knjige županijskih i lokalnih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske s pravom upravljanja Uprave za ceste. Financiranje izrade geodetskih elaborata obavlja se u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima. Prema obrazloženju Uprave za ceste na približno 98,0 % svih katastarskih čestica na kojima se pružaju županijske i lokalne ceste u zemljišnim knjigama upisano je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i pravo upravljanja Uprave za ceste. Radi praćenja stanja upisa cesta u zemljišne knjige, Uprava za ceste je ustrojila evidenciju koja sadrži podatke o broju ceste, zemljišnoknjižnog uloška, posjedovnog lista i katastarske čestice na kojima se cesta proteže, površini katastarske čestice i katastarskoj općini te podatke o ispravnosti upisa cesta u zemljišne knjige. Osim navedenog, Uprava za ceste je ustrojila evidenciju odnosno popis nekretnina u vlasništvu Uprave za ceste ili koje su dane na upravljanje Upravi za ceste.

Prema odredbama Zakona o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), Uprava za ceste je obveznik dostavljanja podataka u navedeni Registar koji vodi središnje tijelo državne imovine nadležno za razvoj digitalnog društva i u kojem se evidentiraju i pojavnici oblici državne imovine koji su dani na upravljanje i korištenje određenim pravnim osobama. Uprava za ceste je u Registar državne imovine dostavila podatke o zemljišnoknjižnim česticama na kojima su izgrađene ceste i za koje su riješeni imovinskoopravni odnosi, odnosno za koje je u zemljišnim knjigama upisano vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema propisima o proračunu, Uprava za ceste je obveznik primjene proračunskog računovodstva, kojim se uređuju poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i obrada podataka, sadržaj računa računskog plana, priznavanje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, procjenjivanje bilančnih pozicija, revalorizacija, financijsko izvještavanje i druga područja u svezi s proračunskim računovodstvom. Obveznici primjene proračunskog računovodstva obvezni su, između ostalog, u poslovnim knjigama osigurati računovodstvene podatke o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, te na kraju svake poslovne godine provesti popis imovine i obveza radi svođenja njihovih postojećih knjigovodstvenih stanja na stvarna stanja utvrđena popisom.

Uprava za ceste je u poslovnim knjigama u okviru dugotrajne nefinancijske imovine osigurala računovodstvene podatke o županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja i vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju po vrsti cesta te nabavnoj i otpisanoj vrijednosti, a svakoj cesti pridružen je identifikacijski (inventarski) broj pod kojim je evidentirana. U analitičkoj evidenciji evidentirane su 83 županijske i 97 lokalnih cesta.

Jedna lokalna i šest županijskih cesta nisu evidentirane u poslovnim knjigama i odnose se na ceste koje su u 2023. i prethodnim godinama odlukama o razvrstavanju javnih cesta utvrđene kao županijske i lokalne ceste, a prije su imale status državne ili nerazvrstane ceste. Za navedene ceste nije obavljen prijenos cesta propisan odredbama Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta (Narodne novine 86/12 i 10/21), kojim je, između ostalog, propisan postupak prijenosa cesta, potrebna dokumentacija i rokovi za prijenos javnih cesta iz jedne od četiri skupine u drugu skupinu (autoceste, državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste) te kada se nerazvrstana cesta razvrstava u javnu cestu. Prema odredbama navedenog Pravilnika, osoba koja je upravljala javnom cestom odnosno nerazvrstanom cestom i koja je vodila javnu cestu odnosno nerazvrstanu cestu u svojim poslovnim knjigama mora prenijeti cestu pravnoj osobi koja preuzima cestu. Postupak prijenosa cesta provodi povjerenstvo koje čine po tri predstavnika predavatelja i primatelja ceste te je, između ostalog, utvrđeno da u postupku prijenosa povjerenstvo mora zapisnički iskazati financijsku vrijednost ceste koja se prenosi, uz priloženu dokumentaciju (knjigovodstvena kartica imovine) iz koje je vidljiva nabavna vrijednost, ispravak vrijednosti i sadašnja knjigovodstvena vrijednost ceste, odnosno svih objekata i opreme koja čini sastavi dio ceste koja se prenosi. Prijenos javnih cesta iz jedne skupine u drugu te nerazvrstane ceste u javnu cestu predavatelj je dužan izvršiti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Odluke o razvrstavanju javnih cesta. Uprava za ceste je u 2023. i prethodnim godinama imenovala povjerenstva za prijenos cesta te je prenositeljima cesta upućivala i dopise za dostavu podataka za prijenos cesta na koje nije dobivala odgovore. Zbog navedenog, Uprava za ceste je u 2024. u skladu s Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske evidentirala u poslovnim knjigama navedene ceste u pojedinačnoj vrijednosti od 0,13 eura (1,00 kn) te je u planu obavljanje interne procijene vrijednosti cesta koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama.

Obavljen je godišnji popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023. kojim su popisane županijske i lokalne ceste, a obavljenim popisom nisu utvrđene razlike između knjigovodstvenog stanja i stvarnog stanja utvrđenog popisom. Podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta.

Prema podacima iz poslovnih knjiga koncem 2023. nabavna vrijednost županijskih cesta iskazana je u iznosu od 662.607.558,64 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 489.758.859,72 eura, a sadašnja vrijednost u iznosu od 172.848.698,92 eura. Nabavna vrijednost lokalnih cesta iskazana je u iznosu od 533.986.660,16 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 389.454.433,41 euro, a sadašnja vrijednost u iznosu od 144.532.226,75 eura.

### **Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama**

Prema odredbama Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i ostali izvori.

Prema propisima o proračunu, Uprava za ceste je obvezna za svaku proračunsku godinu donositi financijski plan u kojemu se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci u skladu s proračunskim klasifikacijama. Financijski plan, između ostalog, obvezno sadrži planirane prihode i primitke te rashode i izdatke na razini ekonomske klasifikacije, prema kojoj su prihodi i primici razvrstani po prirodnim vrstama, a rashodi i izdaci prema njihovoj ekonomskoj namjeni. Posebni dio financijskog plana izvanproračunskog korisnika sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Financijski plan usvaja Upravno vijeće uz suglasnost Županijske skupštine. Uprava za ceste je također obvezna sastavljati polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju financijskog plana, a financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana obvezna je objaviti na svojim mrežnim stranicama.

Uprava za ceste je za 2022. i 2023. u skladu s propisima o proračunu donijela financijske planove te po jednu izmjenu i dopunu financijskog plana za svaku od navedenih godina (u kolovozu 2022. te lipnju 2023.), a sastavila je i polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju financijskog plana. Financijske planove, izmjene i dopune financijskih planova, polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće, a na njih je pribavljena suglasnost Županijske skupštine. Navedeni planovi i izvještaji objavljeni su na mrežnim stranicama Uprave za ceste.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih financijskih planova i godišnjih izvješća o izvršenju financijskog plana, donesenih u skladu s propisima o proračunu, te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih financijskih planova, godišnjih izvješća o izvršenju financijskog plana i godišnjih izvješća o poslovanju

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
<b>1.</b>	<b>Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>8.971.530,96</b>	<b>9.476.897,48</b>	<b>105,6</b>	<b>100,0</b>	<b>9.157.851,00</b>	<b>9.841.022,90</b>	<b>107,5</b>	<b>100,0</b>
1.1.	Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	8.786.249,92	8.975.595,68	102,2	94,7	8.973.000,00	9.296.263,64	103,6	94,5
1.2.	Naknada za izvanredni prijevoz	5.972,53	16.760,61	280,6	0,2	5.000,00	3.435,44	68,7	0,0
1.3.	Naknada za osnivanje prava služnosti i građenja na javnoj cesti i naknada za korištenje cestovnog zemljišta	172.539,65	163.524,75	94,8	1,7	173.215,00	183.582,18	106,0	1,9
1.4.	Sredstva državnog proračuna	0,00	312.460,15	-	3,3	0,00	347.304,40	-	3,5
1.5.	Sredstva iz ostalih izvora	6.768,86	8.556,29	126,4	0,1	6.636,00	10.437,24	157,3	0,1
	<b>Ukupno prihodi</b>	<b>8.971.530,96</b>	<b>9.476.897,48</b>	<b>105,6</b>	<b>100,0</b>	<b>9.157.851,00</b>	<b>9.841.022,90</b>	<b>107,5</b>	<b>100,0</b>
<b>2.</b>	<b>Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>9.040.414,10</b>	<b>8.099.893,86</b>	<b>89,6</b>	<b>85,7</b>	<b>9.210.259,00</b>	<b>8.976.001,62</b>	<b>97,5</b>	<b>86,3</b>
2.1.	Građenje i rekonstrukcija	4.023.491,94	3.132.163,11	77,8	33,1	3.825.000,00	3.559.263,36	93,1	34,2
2.2.	Redovito održavanje	3.716.238,64	3.630.068,70	97,7	38,4	3.985.259,00	4.001.617,89	100,4	38,5
2.3.	Izvanredno održavanje	1.300.683,52	1.337.662,05	102,8	14,2	1.400.000,00	1.415.120,37	101,1	13,6
<b>3.</b>	<b>Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama</b>	<b>694.140,26</b>	<b>712.437,99</b>	<b>102,6</b>	<b>7,5</b>	<b>705.000,00</b>	<b>728.503,97</b>	<b>103,3</b>	<b>7,0</b>
3.1.	Doznaka dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Osijeku za financiranje nerazvrstanih cesta	694.140,26	712.437,99	102,6	7,5	705.000,00	728.503,97	103,3	7,0
<b>4.</b>	<b>Rashodi Uprave za ceste</b>	<b>759.972,76</b>	<b>645.412,94</b>	<b>84,9</b>	<b>6,8</b>	<b>784.741,00</b>	<b>699.292,26</b>	<b>89,1</b>	<b>6,7</b>
4.1.	Rashodi za zaposlene	309.244,14	304.989,34	98,6	3,2	324.193,00	318.571,47	98,3	3,1
4.2.	Materijalni rashodi	395.648,68	323.038,93	81,6	3,4	408.122,00	334.571,57	82,0	3,2
4.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	55.079,94	17.384,67	31,6	0,2	52.426,00	46.149,22	88,0	0,4
	<b>Ukupno rashodi (2.+3.+4.)</b>	<b>10.494.527,12</b>	<b>9.457.744,79</b>	<b>90,1</b>	<b>100,0</b>	<b>10.700.000,00</b>	<b>10.403.797,85</b>	<b>97,2</b>	<b>100,0</b>
	Višak/manjak prihoda tekuće godine	0,00	19.152,69	0,0	-	0,00	- 562.774,95	0,0	-
	Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja	1.522.996,16	1.522.996,16	100,0	-	1.542.148,85	1.542.148,85	100,0	-
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	-	1.542.148,85	-	-	-	979.373,90	-	-

Financijskim planom za 2022. prihodi Uprave za ceste planirani su u iznosu od 8.971.530,96 eura, a rashodi u iznosu od 10.494.527,12 eura te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.522.996,16 eura. Prihodi su ostvareni u iznosu od 9.476.897,48 eura, što je 505.366,52 eura ili 5,6 % više od planiranih. Rashodi su ostvareni u iznosu od 9.457.744,79 eura, što je 1.036.782,33 eura ili 9,9 % manje od planiranih. Za 2022. ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu od 19.152,69 eura.

Financijskim planom za 2023. prihodi Uprave za ceste planirani su u iznosu od 9.157.851,00 eura, a rashodi u iznosu od 10.700.000,00 eura te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.542.149,00 eura. Prihodi su ostvareni u iznosu od 9.841.022,90 eura, što je 683.171,90 eura ili 7,5 % više od planiranih. Rashodi su ostvareni u iznosu od 10.403.797,85 eura, što je 296.202,15 eura ili 2,8 % manje od planiranih. Za 2023. je ostvaren manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 562.774,95 eura.

## **– Prihodi**

Uprava za ceste je u 2022. i 2023. vrijednosno najznačajnije prihode za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvarila iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji vozila koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 8.975.595,68 eura ili 94,7 % ukupno ostvarenih prihoda i u 2023. u iznosu od 9.296.263,64 eura ili 94,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Iznos godišnje naknade utvrđen je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila. Plaćaju je vlasnici motornih i priključnih vozila koji imaju prebivalište odnosno sjedište na području Županije. Prema podacima Uprave za ceste, pribavljenima od Centra za vozila Hrvatske d.d., u 2022. je na području Županije registrirano 121 260 vozila, dok su u 2023. registrirana 126 134 vozila, što je 4,0 % više. Prihodi ostvareni iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta u 2023. povećani su za 3,6 % u odnosu na 2022.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u 2022. u iznosu od 312.460,15 eura ili 3,3 % ukupno ostvarenih prihoda i u 2023. u iznosu od 347.304,40 eura ili 3,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi iz državnog proračuna u 2022. odnose se na sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 312.460,15 eura, a ostvareni prihodi iz državnog proračuna u 2023. odnose se na sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 280.943,00 eura te na sredstva za građenje biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama u iznosu od 66.361,40 eura.

Sredstva iz državnog proračuna za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta u 2022. u iznosu od 312.460,15 eura i u 2023. u iznosu od 280.943,00 eura doznačena su na temelju odluka o rasporedu sredstava županijskim upravama za ceste u 2022. te u 2023., koje je donio nadležni ministar u prosincu 2022. i studenome 2023. i ugovora zaključenih s Ministarstvom u prosincu 2022. i prosincu 2023. U skladu s odredbama navedenih odluka, sredstva potpora su Upravi za ceste doznačena jednokratno, pri čemu su način podnošenja zahtjeva za isplatom, način i rokovi prijenosa i korištenja sredstava, nadzor nad korištenjem te način izvještavanja o korištenju sredstava uređeni ugovorima zaključenima između Ministarstva i Uprave za ceste pojedinačno za svaku odluku.

U skladu sa zaključenim ugovorima, Uprava za ceste je sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta obvezna utrošiti do konca 2023., odnosno 2024. te tromjesečnim i finalnim godišnjim izvještajima izvijestiti Ministarstvo o utrošku sredstava pojedinačno po svakoj odluci.

Uprava za ceste je u skladu s ugovorima izvještavala Ministarstvo o utrošenim sredstvima, a izvještaji sadrže i dokaze o utrošenim sredstvima u izvještajnom razdoblju (preslike ugovora s izvoditeljima radova, ovjerene obračunske situacije o izvedenim radovima te potvrde o plaćanjima). Prema finalnom godišnjem izvješću o utrošku sredstava za 2022., koje je dostavljeno Ministarstvu u prosincu 2023., doznačena sredstva za 2022. u iznosu od 312.460,15 eura utrošena su za rekonstrukciju LC44177 dionice Milinac – LC44099 (Paučje – Breznica Đakovačka). Finalno godišnje izvješće o utrošku sredstava za 2023. dostavljeno je Ministarstvu u srpnju 2024. i prema navedenom izvješću doznačena sredstva u iznosu od 280.943,00 eura utrošena su za rekonstrukciju LC44093 dionice Granice – Razmajerovac.

Iz državnog proračuna doznačena su Upravi za ceste u 2023. i sredstva u iznosu od 66.361,40 eura na temelju Odluke o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu građenja biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama u 2023. godini, koju je donio nadležni ministar u prosincu 2023. za provedbu Nacionalnog plana razvoja biciklističkog prometa za razdoblje od 2023. do 2025. godine (Narodne novine 83/23). Ugovor između Ministarstva i Uprave za ceste zaključen je u prosincu 2023., a prema ugovoru Uprava za ceste je obvezna sredstva utrošiti najkasnije do konca 2024. te dostaviti Ministarstvu finalno godišnje izvješće o utrošku navedenih sredstava do 15. veljače 2025.

Vrijednosno manje značajni prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su od naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za izvanredni prijevoz te iz ostalih izvora.

Prihodi od naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti ostvareni su u 2022. u iznosu od 153.998,65 eura i u 2023. u iznosu od 168.877,39 eura. Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode ostvarene od infrastrukturnog operatora (Hrvatski telekom d.d.) za naknadu za osnivanje prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama na području Županije, kojima upravlja Uprava za ceste i na kojima infrastrukturni operator ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu. Ostvareni su u 2022. u iznosu od 137.451,61 euro i u 2023. u iznosu od 137.451,61 euro.

Prema odredbama članka 3. Zakona o cestama, na javnoj cesti može se osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje komunalnih, vodnih, energetskih građevina i građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, na način propisan Zakonom, a ova prava upisuju se u zemljišne knjige sukladno propisima koji uređuju zemljišne knjige. Osnivanje prava služnosti i prava građenja se prema odredbama članka 25. navedenog Zakona utvrđuje ugovorom s pravnom osobom koja upravlja javnom cestom, sukladno odredbama Zakona.

Ugovor o osnivanju prava služnosti između Uprave za ceste i infrastrukturnog operatora zaključen je u studenome 2013. Ugovorom je utvrđena ukupna površina služnosti za obračun naknade od 395.000 m<sup>2</sup>, a godišnja naknada za pravo služnosti utvrđena je u ukupnom iznosu od 477.600,00 kn (što prema fiksnom tečaju konverzije iznosi 63.388,41 euro). Ugovorom je utvrđeno da će se točna površina dijela javne ceste na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura utvrditi prema katastarskoj izmjeri te da će se u skladu s tim izmijeniti i podaci za izračun naknade. Pravo služnosti osniva se na županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja Uprava za ceste, a infrastrukturnom operatoru dopušta se da na temelju ovog ugovora i bez ikakve daljnje suglasnosti, na temelju geodetskih snimki izvedenog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture u digitalnom obliku te uz potvrdu nadležnog katastra vodova koju se infrastrukturni operator obvezao izraditi najkasnije do 31. prosinca 2015., uknjiži pravo služnosti na javnim cestama s trajanjem dok je elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema u funkciji zbog koje je izgrađena. Navedeni ugovor o osnivanju prava služnosti zaključen je na temelju odredbi Zakona o cestama i Odluke o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 52/11), koje su bile na snazi u vrijeme zaključivanja ugovora i kojima je visina godišnje naknade bila određena u iznosu od 2,40 kn/m<sup>2</sup> (0,32 eura/m<sup>2</sup>) površine služnosti i usklađivala se ovisno o površini koja se koristi kod osnivanja prava služnosti vodova s koeficijentima od 1,00, 0,83, 0,67 i 0,50 (veća površina služnosti, manji koeficijent). Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.

Dodatak navedenom ugovoru zaključen je u veljači 2015. zbog promjene u izračunu površine služnosti prema podacima koje je dostavio infrastrukturni operator te zbog promjene u načinu izračuna naknade prema Odluci o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14) koja je stupila na snagu koncem srpnja 2014. i kojom je naknada određena u iznosu od 2,40 kn/m<sup>2</sup> (0,32 eura/m<sup>2</sup>) površine služnosti, a usklađuje se s godišnjim rastom indeksa cijena na malo koji objavljuje Državni ured za statistiku. Dodatkom ugovora utvrđena je ukupna površina služnosti za obračun naknade u površini od 465.162 m<sup>2</sup> za ukupnu podzemnu i nadzemnu mrežu te stupove nadzemne mreže, a godišnja naknada za pravo služnosti od 1. siječnja 2015. ugovorena je u iznosu od 1.116.437,28 kn (što prema fiksnom tečaju konverzije iznosi 148.176,69 eura).

Osim odredbama Zakona o cestama, pravo korištenja elektroničkih komunikacijskih mreža te gradnja, postavljanje, održavanje i korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, uređeno je od 2008. i odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), koji je bio na snazi do srpnja 2022. te odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 76/22) koji je na snazi od srpnja 2022., prema kojima se za gradnju, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na općem dobru te na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih i fizičkih osoba plaća naknada za pravo puta. Visina i način obračuna naknade za pravo puta propisan je Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17). Prema navedenom Pravilniku, visina naknade za pravo puta određena je prema vrstama nekretnina (zemljišta), odnosno načinu uporabe katastarske čestice ili njezinih dijelova, a izračunava se prema površini zemljišta koja se koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i plaća se godišnje po četvornom metru zemljišta. Visina godišnje naknade za pravo puta za korištenje cesta bila je do prosinca 2014. određena u iznosu od 6,00 kn/m<sup>2</sup> (0,80 eura/m<sup>2</sup>), a od prosinca 2014. određena je u iznosu od 8,00 kn/m<sup>2</sup> (1,06 eura/m<sup>2</sup>).

Naknada se do prosinca 2014. mogla ostvariti na temelju potvrde o pravu puta koju je na zahtjev infrastrukturnog operatora izdavala Hrvatska agencija za poštu i telekomunikacije, a od prosinca 2014. potvrdu izdaje Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM). Navedenu potvrdu, koja između ostalog sadrži i podatke o površini koju zauzima elektronička komunikacijska infrastruktura i iznos naknade za pravo puta, infrastrukturni operator je bio obavezan dostaviti upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine u roku od 30 dana od zaprimanja potvrde te od dana izdavanja potvrde plaćati naknadu utvrđenu u potvrdi o pravu puta. Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz prosinca 2014. te iz rujna 2017., zahtjev za utvrđivanje infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta mogu podnijeti i upravitelji općeg dobra ili vlasnici nekretnina. U slučaju kada zahtjev podnosi upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine, ne izdaje se potvrda o pravu puta, a za razdoblje od zaprimanja zahtjeva HAKOM rješenjem utvrđuje infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama podnositelja zahtjeva te visinu godišnje naknade za pravo puta.

Uprava za ceste je u srpnju 2019. podnijela HAKOM-u zahtjev za utvrđivanje infrastrukturnog operatora i njegove obveze plaćanja naknade za pravo puta na županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, a u lipnju 2019. jednostrano je izjavila raskid ugovora o osnivanju prava služnosti između Uprave za ceste i infrastrukturnog operatora zaključen u prosincu 2013. te dodatka navedenog ugovora zaključenog u veljači 2015. Infrastrukturni operator nije prihvatio raskid ugovora te je nadležnom sudu u srpnju 2019. podnio tužbu radi utvrđivanja neosnovanosti raskida ugovora, a Uprava za ceste je u ožujku 2022. podnijela nadležnom sudu odgovor na tužbu te je daljnji sudski postupak u tijeku. Troškovi odvjetnika koji zastupa Upravu za ceste u navedenom sudskom postupku ostvareni su u 2022. u iznosu od 5.076,65 eura.

Postupajući po zahtjevu Uprave za ceste iz srpnja 2019., HAKOM je u studenome 2019. donio rješenje kojim je utvrđen infrastrukturni operator, njegovo pravo puta na županijskim i lokalnim cestama i obveza plaćanja godišnje naknade za pravo puta, na temelju odredbi Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva. Prema navedenom rješenju, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu koji je sastavni dio rješenja, a godišnja naknada za pravo puta za korištenje navedenih nekretnina utvrđuje se prema površini zemljišta na kojem se nalazi elektronička komunikacijska infrastruktura prema podacima iz navedenog Elaborata, uz primjenu iznosa i načina obračuna određenog Pravilnikom o potvrdi i naknadi o pravu puta, s obvezom plaćanja naknade od 4. srpnja 2019. U rješenju izrijekom nije utvrđena površina za koju se plaća naknada niti iznos naknade. Prema navedenom rješenju infrastrukturni operator uplatio je naknadu za pravo puta za 2019., 2020. i 2021. u iznosu od 326.560,01 euro.

U siječnju 2022. na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (Narodne novine 144/21), kojim je izmijenjena odredba članka 86., stavka 2. Zakona o cestama te je od siječnja 2022. na snazi odredba prema kojoj se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti.



Navedenom Odlukom propisano je da se visina naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, koju plaća investitor vodnih građevina, sukladno posebnom propisu, energetskih građevina te građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme na javnoj cesti, odnosno osoba koja je na temelju posebnog zakona ovlaštena upravljati tim građevinama i infrastrukturom, utvrđuje u godišnjem iznosu od 2,10 kn/m<sup>2</sup> (0,28 eura/m<sup>2</sup>) za polaganje vodovodnih, toplovodnih, parovodnih i kanalizacijskih vodova, odnosno u iznosu od 2,40 kn/m<sup>2</sup> (0,32 eura/m<sup>2</sup>) za polaganje produktovoda, plinovoda i naftovoda, za postavljanje elektroničke komunikacijske kabelaške kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije i stupova nadzemne komunikacijske mreže i vodova integrirane infrastrukture kabelaških električnih vodova te za polaganje kabelaških električnih vodova i stupova zračne mreže ili javne rasvjete. Infrastrukturni operator je za 2022. i za 2023. uplatio naknadu u iznosu od 137.451,61 euro, a Uprava za ceste nema podatke o površini elektroničke komunikacijske infrastrukture na temelju koje je naknada obračunana i uplaćena. Prema podacima Uprave za ceste u Elaboratu koji je sastavi dio rješenja HAKOMA-a površina elektroničke komunikacijske infrastrukture iznosi 319.951,12 m<sup>2</sup>.

***S obzirom na to da je Uprava za ceste jednostrano izjavila raskid ugovora o osnivanju prava služnosti između Uprave za ceste i infrastrukturnog operatora zaključenog u prosincu 2013. i dodatka navedenog ugovora zaključenog u veljači 2015. te je u tijeku sudski postupak radi utvrđivanja neosnovanosti raskida ugovora i da Uprava za ceste nema podatke o površini elektroničke komunikacijske infrastrukture na temelju koje je naknada obračunana i uplaćena u 2022. i 2023., Državni ured za reviziju je mišljenja da je do okončanja sudskog postupka potrebno utvrditi točnu površinu na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura infrastrukturnog operatora na temelju koje se obračunava i uplaćuje naknada.***

Drugi prihodi iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 16.547,05 eura i u 2023. u iznosu od 31.425,78 eura odnose se na prihode ostvarene na temelju zaključenih ugovora o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama ili cestovnom zemljištu radi izgradnje priključaka na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu, izgradnje kanalizacijske mreže, izgradnje niskonaponske mreže i drugo. Ugovorene godišnje naknade s korisnicima prava služnosti utvrđene su u skladu s odredbama Odluke o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti.

Prihodi od naknade za korištenje cestovnog zemljišta u 2022. u iznosu od 9.526,09 eura i u 2023. u iznosu od 14.704,79 eura ostvareni su u skladu s odredbama članka 73. Zakona o cestama, prema kojima su svi korisnici cestovnog zemljišta za građenje pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti i obavljanje pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i slično, obavljanje navedenih djelatnosti u već izgrađenim objektima, kao i korištenje samih površina cestovnog zemljišta za gospodarske djelatnosti, radi pružanja usluga korisnicima javne ceste, dužni plaćati naknadu za pravo korištenja cestovnog zemljišta na javnoj cesti, koje nastaje sklapanjem ugovora između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika cestovnog zemljišta. Uvjeti i način korištenja cestovnog zemljišta, visina naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti, postupak povjeravanja cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti na korištenje te prava i obveze u vezi s korištenjem cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti radi obavljanja pratećih djelatnosti propisani su odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, korištenje cestovnog zemljišta povjerava se korisnicima javnim nadmetanjem. Iznimno se korištenje cestovnog zemljišta može povjeriti izravnim ugovaranjem ako u prethodno provedena dva javna nadmetanja nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda te za postavljanje reklama, izgradnju parkirališta, postavljanje jednostavne građevine, primjerice kioska ili druge građevine gotove konstrukcije, i u drugim propisanim slučajevima.

Ostvareni prihodi od naknade za korištenje cestovnog zemljišta u 2022. i 2023. u ukupnom iznosu od 24.230,88 eura odnose se na prihode od korištenja cestovnog zemljišta po zaključenim ugovorima za ugradnju reklamnih ploča (panoa) na cestovnom zemljištu u iznosu od 16.462,59 eura i po zaključenim ugovorima za postavljanje montažnih nadstrešnica (terasa) ispred ugostiteljskih objekata na cestovnom zemljištu u iznosu od 7.768,29 eura. U skladu s odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti, korištenje cestovnog zemljišta povjereno je korisnicima izravnim ugovaranjem, a ugovorima su utvrđeni uvjeti i mjesta postavljanja reklamnih panoa i terasa, razdoblje za koje se zaključuju ugovori, visina, uvjeti i način plaćanja naknade te druga prava i obveze ugovornih strana.

Prihodi iz naknade za izvanredni prijevoz u 2022. u iznosu od 16.760,61 euro i u 2023. u iznosu od 3.435,44 eura, ostvareni su u skladu s odredbama članka 46. Zakona, prema kojima se na javnoj cesti, iznimno od odredbe kojom je propisano da vozila u prometu na javnoj cesti, sama ili zajedno s teretom, moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, može obaviti izvanredni prijevoz, na temelju dozvole za izvanredni prijevoz kojom se utvrđuju uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza te iznos i način plaćanja naknade i drugih troškova izvanrednog prijevoza. Dozvolu za izvanredni prijevoz izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, a ako se izvanredni prijevoz obavlja na javnim cestama u nadležnosti više upravitelja javnih cesta, dozvolu izdaju Hrvatske ceste d.o.o. O izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz moraju se obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, inspekcija za ceste i pravna osoba koja upravlja javnom cestom po kojoj se obavlja izvanredni prijevoz. Uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za izvanredni prijevoz te mjerila za izračun naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu. Tijekom 2022. i 2023. na javnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste obavljan je samo izvanredni prijevoz u nadležnosti više upravitelja na javnim cestama te su dozvole za izvanredni prijevoz izdavale Hrvatske ceste d.o.o. putem informacijskog sustava uspostavljenog u skladu s odredbama članka 15., stavka 10. navedenog Pravilnika, a Uprava za ceste je u postupku izdavanja dozvola davala prethodnu suglasnost za izvanredni prijevoz specijalnog tereta za prolaz cestama kojima upravlja. Evidenciju naplaćene naknade za izvanredni prijevoz po upraviteljima javnih cesta vode Hrvatske ceste d.o.o., a pripadajući dio naknade uplaćuju Upravi za ceste na temelju mjesečnih izvještaja o raspodjeli naknade.

Sredstva iz ostalih izvora ostvarena su u 2022. u iznosu od 8.556,29 eura i u 2023. u iznosu od 10.437,24 eura, a najvećim se dijelom odnose na naplaćene naknade šteta nastalih u prometnim nesrećama u kojima je oštećena oprema cesta i koje se naplaćuju od osiguravajućih društava iz polica automobilske odgovornosti.

## – Rashodi

Vrijednosno najznačajnije rashode Uprava za ceste ostvaruje za građenje i rekonstrukciju te redovito i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta. Navedeni rashodi čine 85,7 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 86,3 % u 2023. Slijede rashodi za funkcioniranje Uprave za ceste, koji čine 6,8 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 6,7 % u 2023. te drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, koji čine 7,5 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 7,0 % u 2023.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru rashoda za funkcioniranje Uprave za ceste su materijalni rashodi koji su ostvareni u 2022. u iznosu od 323.038,93 eura, a u 2023. u iznosu od 334.571,57 eura te rashodi za zaposlene koji su ostvareni u 2022. u iznosu od 304.989,34 eura, a u 2023. u iznosu od 318.571,47 eura.

U okviru materijalnih rashoda Uprave za ceste vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila i naknade društvu Centar za vozila Hrvatske d.d. za obavljanje poslova elektroničke obrade podataka u vezi s naplatom godišnje naknade koje su u 2022. ostvarene u iznosu od 150.875,00 eura i u 2023. u iznosu od 157.639,50 eura te na naknadu za uređenje voda koja je u 2022. ostvarena u iznosu od 104.493,36 eura i u 2023. u iznosu od 104.493,22 eura.

Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, obračunane su na temelju ugovora zaključenih sa stanicama za tehnički pregled i ispostavljenih računa za obavljene usluge. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, pravne osobe u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila i županijske uprave za ceste dužne su sklopiti ugovor kojim će se regulirati uplata sredstava godišnje naknade za uporabu javnih cesta na račun županijske uprave za ceste, izdavanje potvrda o obračunatoj i naplaćenoj godišnjoj naknadi, vođenje evidencije o obračunanoj godišnjoj naknadi i obavljanju drugih poslova u vezi s naplatom. Uprava za ceste s pravnim osobama u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila zaključuje ugovore na vrijeme od dvije godine. U vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) na snazi su bili ugovori zaključeni za razdoblje od srpnja 2022. do lipnja 2024. Naknada za obavljanje poslova u vezi s naplatom godišnje naknade za uporabu javnih cesta ugovorena je u iznosu od 0,80 eura po registriranom vozilu. Ugovoreno je i jamstvo za učinkovito obavljanje poslova naplate u obliku zadužnice na iznos u visini od 10,0 % uprihođenog iznosa godišnje naknade u prethodnoj godini, koju su se pravne osobe obvezale dostaviti Upravi za ceste. Za isto razdoblje Uprava za ceste zaključila je i ugovor s društvom Centar za vozila Hrvatske d.d. o obavljanju poslova elektroničke obrade podataka u vezi s naplatom godišnje naknade, uz naknadu u iznosu od 0,20 eura po registriranom vozilu, a za obavljene usluge ispostavljeni su računi prema kojima je naknada obračunavana u ugovorenom iznosu.

Naknada za uređenje voda plaća se na temelju rješenja o obračunu naknade koja donose Hrvatske vode, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24) prema kojima su vlasnici ili drugi zakoniti posjednici nekretnine, osim poljoprivrednog zemljišta, obveznici plaćanja naknade za uređenje voda, obračunavaju je i naplaćuju Hrvatske vode u visini koju je Uredbom o visini naknade za uređenje voda (Narodne novine 82/10 i 108/13) propisala Vlada Republike Hrvatske, a osnovica za obračun naknade je četvorni metar nekretnine za koju se naknada plaća. Naknada se plaća prema rješenjima i uplatnicama koje dostavljaju Hrvatske vode.

U okviru materijalnih rashoda Uprave za ceste iskazani su i rashodi za naknade članovima Upravnog vijeća, ostvareni u 2022. u iznosu od 11.468,81 euro i u 2023. u iznosu od 11.469,00 eura. Članovi Upravnog vijeća primaju naknadu čiju visinu prema odredbama Odluke o osnivanju Uprave za ceste utvrđuje Županija. Odlukom Županije iz travnja 2005., mjesečna naknada predsjedniku Upravnog vijeća utvrđena je u netoiznosu od 145,00 eura, a članovima u netoiznosu od 119,45 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi u okviru rashoda za funkcioniranje Uprave za ceste su i rashodi za zaposlene, unutar kojih su iskazani rashodi za brutoplaće koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 250.500,01 euro ili 2.087,50 eura prosječno mjesečno po zaposleniku, a u 2023. u iznosu od 249.344,52 eura ili 2.129,17 eura prosječno mjesečno po zaposleniku. Uprava za ceste je tijekom 2022. te u razdoblju od siječnja do ožujka 2023. i u razdoblju od lipnja do konca 2023. imala deset zaposlenika, a u razdoblju od ožujka do lipnja 2023. imala je devet zaposlenika. Prema odredbama navedenog Pravilnika, osnovna plaća zaposlenika utvrđuju se umnoškom koeficijenta složenosti radnog mjesta koji se povećava za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža i osnovice za izračun plaće koji odlukom utvrđuje ravnatelj Uprave za ceste.

Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama u 2022. u iznosu od 712.437,99 eura i u 2023. u iznosu od 728.503,97 eura, odnose se na doznake dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Osijeku za financiranje nerazvrstanih cesta na njegovom području. Izvršene su na temelju odredaba članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije. Sredstva su doznačena prema mjerilima propisanim odredbom članka 8. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, prema kojoj udjel duljine nerazvrstanih cesta na području Grada Osijeka u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije iznosi 7,9 %.

## **Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta**

Prema odredbama Zakona o cestama, planski temelj za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, kao dijelom mreže javnih cesta u Republici Hrvatskoj, je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. kojom su utvrđeni ciljevi i plan razvitka županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta u Republici Hrvatskoj. U skladu sa Strategijom, Vlada Republike Hrvatske donosi program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine. Posljednje četverogodišnje razdoblje za koje je navedeni program donesen je razdoblje od 2017. do 2020. Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Uprava za ceste redovitim pregledima županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata na svom području prati njihovo stanje te provodi potrebne analize radi utvrđivanja prioriteta u planiranju i provedbi programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, u okviru raspoloživih financijskih sredstava. Kriteriji za utvrđivanje prioriteta za izvođenje radova građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta i njihovo uvrštavanje u godišnje planove građenja i održavanja su pripremljena projektna dokumentacija i pribavljena građevinska dozvola pri čemu prednost imaju dionice cesta bez suvremenog kolnika koje prolaze kroz naseljena mjesta i spojne ceste prema naselju bez suvremenog kolnika, ostale dionice cesta bez suvremenog kolnika, objekti na cestama čije stanje konstrukcije je takvo da se ne mogu sanirati oštećenja, zajednički projekti rekonstrukcije s jedinicama lokalne samouprave te dionice cesta na kojima je potrebno povećati sigurnost prometovanja. Za obavljanje radova izvanrednog održavanja cesta u godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta predlažu se ceste na osnovi pregleda i ocjene stanja kolnika koje se obavlja u rujnu prethodne godine, a prioritet imaju dionice koje imaju lošije stanje kolnika i/ili veću prometnu opterećenost.

### **– Planiranje**

Prema odredbama članka 22. Zakona o cestama, program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje se godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste.

Uprava za ceste donijela je u listopadu 2021. i studenome 2022. godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Plan za 2022. mijenjan je i dopunjavao u kolovozu 2022., a plan za 2023. u lipnju 2023. zbog uravnoteženja planiranih rashoda s prihodima planiranim godišnjim financijskim planovima i njihovim izmjenama i dopunama. Planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. i njihove izmjene i dopune usvojilo je Upravno vijeće, a na njih je pribavljena suglasnost Županijske skupštine.

U tablici broj 3 daju se podaci o rashodima za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o poslovanju Uprave za ceste za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 3

Planirani i ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o poslovanju Uprave za ceste

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
<b>1.</b>	<b>Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>4.023.491,94</b>	<b>3.132.163,11</b>	<b>77,8</b>	<b>38,7</b>	<b>3.825.000,00</b>	<b>3.559.263,36</b>	<b>93,1</b>	<b>39,6</b>
1.1.	Građenje i rekonstrukcija	-	3.083.727,02	-	38,1	-	3.505.550,61	-	39,0
1.2.	Drugi rashodi za potrebe građenja i rekonstrukcije	-	48.436,09	-	0,6	-	53.712,75	-	0,6
<b>2.</b>	<b>Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>3.716.238,64</b>	<b>3.630.068,70</b>	<b>97,7</b>	<b>44,8</b>	<b>3.985.259,00</b>	<b>4.001.617,89</b>	<b>100,4</b>	<b>44,6</b>
2.1.	Pregled županijskih i lokalnih cesta	88.260,67	82.930,39	94,0	1,0	92.906,00	92.912,00	100,0	1,0
2.2.	Opće održavanje kolnika	35.436,99	32.568,72	91,9	0,4	37.826,00	38.292,00	101,2	0,4
2.3.	Održavanje asfaltnog kolnika	740.593,27	805.660,64	108,8	10,0	799.912,00	982.682,00	122,8	10,9
2.4.	Održavanje kolnika od kamenog materijala	160.860,04	164.396,72	102,2	2,0	171.876,00	173.468,00	100,9	1,9
2.5.	Održavanje bankina	165.903,51	211.546,89	127,5	2,6	177.849,00	176.267,96	99,1	2,0
2.6.	Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa	86.269,83	105.807,55	122,6	1,3	92.906,00	40.233,00	43,3	0,5
2.7.	Održavanje objekata za odvodnju	201.738,67	99.851,09	49,5	1,2	215.675,00	106.496,97	49,4	1,2
2.8.	Održavanje opreme ceste	240.228,28	239.205,80	99,6	3,0	257.482,00	221.021,00	85,8	2,5
2.9.	Izrada oznaka na kolniku	291.990,18	300.722,82	103,0	3,7	312.562,00	411.017,00	131,5	4,6
2.10.	Košnja trave i održavanje zelenila	866.149,05	1.015.827,99	117,3	12,6	927.732,00	1.074.610,00	115,8	12,0
2.11.	Redovito održavanje mostova	55.743,58	59.984,88	107,6	0,7	59.725,00	48.377,96	81,0	0,5
2.12.	Zimsko održavanje	783.064,57	511.565,21	65,3	6,3	838.808,00	636.240,00	75,9	7,1
<b>3.</b>	<b>Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>1.300.683,52</b>	<b>1.337.662,05</b>	<b>102,8</b>	<b>16,5</b>	<b>1.400.000,00</b>	<b>1.415.120,37</b>	<b>101,1</b>	<b>15,8</b>
3.1.	Obnova asfaltnog kolnika	1.260.866,88	1.313.413,51	104,2	16,2	1.360.183,00	1.413.385,37	103,9	15,8
3.2.	Održavanje semaforских uređaja ili kamera s radarom za utvrđivanje brzine	39.816,64	16.552,19	41,6	0,2	39.817,00	1.735,00	4,4	0,0
3.3.	Drugi rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta	-	7.696,35	-	0,1	-	-	-	-
	<b>Sveukupno 1+2+3</b>	<b>9.040.414,10</b>	<b>8.099.893,86</b>	<b>89,6</b>	<b>100,0</b>	<b>9.210.259,00</b>	<b>8.976.001,62</b>	<b>97,5</b>	<b>100,0</b>

Vrijednosno najznačajniji rashodi za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije odnose se na rashode za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta. Slijede rashodi za građenje i rekonstrukciju te rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta.

### **– Građenje i rekonstrukcija**

Rashodi za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 3.132.163,11 eura, a u 2023. u iznosu od 3.559.263,36 eura.

Ostvareni rashodi u 2022. u iznosu od 3.132.163,11 eura odnose se na rashode za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 3.083.727,02 eura i druge rashode za potrebe građenja i rekonstrukcije (izradu projektne dokumentacije, geodetske usluge, objavu oglasa za javna nadmetanja, upravne pristojbe i drugo) u iznosu od 48.436,09 eura.

Ostvareni rashodi u 2023. u iznosu od 3.559.263,36 eura odnose se na rashode za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 3.505.550,61 euro i druge rashode za potrebe građenja i rekonstrukcije (izradu projektne dokumentacije, geodetske usluge, objavu oglasa za javna nadmetanja, upravne pristojbe i drugo) u iznosu od 53.712,75 eura.

Ostvareni rashodi za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. u ukupnom iznosu od 6.589.277,63 eura odnose se na rashode za izvođenje radova na građenju i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta iznosu od 6.444.365,13 eura, rashode za usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova u iznosu od 105.453,15 eura te usluge izrade planova izvođenja radova i koordinatora zaštite na radu u iznosu od 39.459,35 eura.

Ostvareni rashodi za izvođenje radova na građenju i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. u ukupnom iznosu od 6.444.365,13 eura odnose se na rekonstrukciju LC44099, dionice kroz Paučje, faza I u duljini od 1,660 km u iznosu od 150.024,75 eura, rekonstrukciju LC44064, dionice Popovac – Kamenac, faza II u duljini od 2,160 km u iznosu od 640.251,13 eura, rekonstrukciju LC44134, dionice ŽC4130 do Berka u duljini od 1,530 km u iznosu od 73.277,96 eura, izgradnju novog mosta u Dražu i rekonstrukciju prilaznih cesta na ŽC4018 u duljini od 0,180 km u iznosu od 545.699,11 eura, rekonstrukciju LC40080, dionice Seona – raskrižje s nerazvrstanom cestom (Gornja Motičina) u duljini od 1,450 km u iznosu od 653.218,80 eura, rekonstrukciju LC44099 dionica Paučje – raskrižje s LC44117 u duljini od 1,660 km u iznosu od 585.063,82 eura, uklanjanje starog i izgradnju novog mosta na ŽC4130 između Ernestinova i Petrove Slatine u iznosu od 811.688,90 eura, rekonstrukciju LC44056 dionice Cerovac u duljini od 1,000 km u iznosu od 365.141,54 eura, rekonstrukciju propusta preko vodoprivrednog kanala na ŽC4118 u iznosu od 160.538,61 euro, rekonstrukciju LC44013 dionica Kapelna – Krunoslavje u duljini od 5,100 km u iznosu od 567.272,61 euro, rekonstrukciju LC44177 dionice Milinac – LC44099 (Paučje – Breznica Đakovačka) u duljini od 1,705 km u iznosu od 561.435,99 eura, izgradnju novog mosta i prilaza mostu Pisak – Đurđanci na LC44133 u duljini od 0,177 km u iznosu od 558.368,34 eura, rekonstrukciju ŽC4018 spust Batina u duljini od 0,650 km u iznosu od 684.883,57 eura te izgradnju autobusnog parkirališta i parkirališta za osobne automobile u zoni Osnovne škole Ernestinovo u iznosu od 87.500,00 eura.

Izvođenje radova na građenju i rekonstrukciji županijskih i lokalnih cesta povjereno je izvoditeljima odabranima u otvorenim postupcima javne nabave, tijekom kojih je utvrđeno da su odabrani izvođači registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Obračun izvedenih radova obavljen je na temelju zaključenih ugovora i dodataka ugovora te ispostavljenih privremenih i okončanih situacija koje je ovjerio nadzorni inženjer.

Za izvođenje radova za rekonstrukciju LC44099, dionice kroz Paučje, faza I u duljini od 1,660 km, rekonstrukciju LC44064, dionice Popovac-Kamenac, faza II u duljini od 2,160 km, rekonstrukciju LC44134, dionice ŽC4130 do Berka u duljini od 1,530 km i izgradnju novog mosta u Dražu i rekonstrukciju prilaznih cesta na ŽC4018 u duljini od 0,180 km, provedeni su otvoreni postupci javne nabave u 2021., a vrijednost radova prema zaključenim ugovorima i dodacima ugovora ugovorena je u iznosu od 3.516.209,56 eura. Radovi su završeni u ugovorenim rokovima, a za izvedene radove ispostavljene su u 2021. privremene situacije u iznosu od 2.063.647,33 eura te u 2022. i 2023. privremene i okončane situacije u iznosu od 1.409.252,95 eura, što ukupno iznosi 3.472.900,28 eura. Po završetku radova pribavljene su uporabne dozvole.

Za izvođenje radova za rekonstrukciju LC40080, dionice Seona – raskrižje s nerazvrstanom cestom (Gornja Motičina) u duljini od 1,450 km, rekonstrukciju LC44099 dionica Paučje – raskrižje s LC44117 u duljini od 1,660 km eura, uklanjanje starog i izgradnju novog mosta na ŽC4130 između Ernestinova i Petrove Slatine, rekonstrukciju LC44056 dionice Cerovac u duljini od 1,000 km i rekonstrukciju propusta preko vodoprivrednog kanala na ŽC4118 provedeni su otvoreni postupci javne nabave u 2022., a vrijednost radova prema zaključenim ugovorima i dodacima ugovora ugovorena je u iznosu od 2.555.987,51 euro. Radovi su završeni u ugovorenim rokovima, a za izvedene radove ispostavljene su u 2022. i 2023. privremene i okončane situacije u iznosu od 2.575.651,67 eura. Po završetku radova pribavljene su uporabne dozvole.

Za izvođenje radova za rekonstrukciju LC44013 dionica Kapelna – Krunoslavje u duljini od 5,100 km, rekonstrukciju LC44177 dionice Milinac – LC44099 (Paučje – Breznica Đakovačka) u duljini od 1,705 km, izgradnju novog mosta i prilaza mostu Pisak – Đurđanci na LC44133 u duljini od 0,177 km i rekonstrukciju ŽC4018 spust Batina u duljini od 0,650 km provedeni su otvoreni postupci javne nabave koncem 2022. i 2023., dok je vrijednost radova prema zaključenim ugovorima i jednom dodatku ugovora ugovorena u iznosu od 3.473.174,83 eura, a u 2023. za izvedene radove ispostavljene su privremene situacije u iznosu od 2.371.960,51 euro.

Rashodi za izgradnju autobusnog parkirališta i parkirališta za osobne automobile u zoni Osnovne škole Ernestinovo u iznosu od 87.500,00 eura ostvareni su na temelju ugovora o sufinanciranju navedene izgradnje zaključenog s Općinom Ernestinovo u listopadu 2023. Prema ugovoru, vrijednost projekta iznosi 374.191,74 eura, od čega se Uprava za ceste obvezala sufinancirati 87.500,00 eura. U skladu s ugovorom sredstva su doznačena Općini Ernestinovo na temelju ispostavljenog zahtjeva Općine i dostavljenih računa za izvedene radove.

Ostvareni rashodi za usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova u 2022. i 2023. u ukupnom iznosu od 105.453,15 eura te usluge izrade planova izvođenja radova i koordinatora zaštite na radu u ukupnom iznosu od 39.459,35 eura izvršeni su na temelju zaključenih ugovora s izvoditeljima usluga ili narudžbenica i ispostavljenih računa za obavljene usluge.



Za pribavljanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova i usluga izrade planova izvođenja radova i koordinatora zaštite na radu provedeni su postupci jednostavne nabave propisani Pravilnikom o jednostavnoj nabavi, koji je Uprava za ceste donijela u veljači 2017., te izmjenama i dopunama Pravilnika iz ožujka 2021. Usluge su povjerene izvoditeljima koji su registrirani za njihovo obavljanje.

#### **– Redovito održavanje**

Prema odredbama članka 33. Zakona o cestama, pravna osoba koja upravlja javnom cestom radove redovitog održavanja javnih cesta može ustupiti za razdoblje od četiri godine. U vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) na snazi je bio okvirni sporazum o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta na području Županije, koji su zaključili Uprava za ceste i izvoditelj radova redovitog održavanja odabran u otvorenom postupku javne nabave, u svibnju 2023. za razdoblje od četiri godine. Odabrani izvoditelj je trgovačko društvo koje je bilo jedini ponuditelj u provedenom postupku nabave procijenjene vrijednosti u iznosu od 14.500.000,00 eura bez PDV-a, u kojemu je utvrđeno da je registriran, specijaliziran i opremljen za poslove koji su mu povjereni, o čemu je sastavljen zapisnik. okvirnim sporazumom utvrđeni su uvjeti za zaključivanje godišnjih ugovora o izvođenju radova redovitog održavanja, prema ponudbenom troškovniku kojim je vrijednost radova za navedeno četverogodišnje razdoblje utvrđena u ukupnom iznosu od 14.244.713,75 eura bez PDV-a, odnosno u iznosu od 17.805.892,19 eura s PDV-om. U zbroj cijene ponude ne ulazi objedinjeni iznos koji je odredio naručitelj u iznosu od 170.000,00 eura koji se odnosi na moguća ukupna plaćanja tijekom izvršenja okvirnog sporazuma i pojedinačnih ugovora te ne smije prijeći navedeni iznos. Jedinične cijene radova ugovorene godišnjim ugovorima mogu se mijenjati, ako se cijene elemenata na temelju kojih je određena jedinična cijena povećaju ili smanje za više od 5 %. Za obračun povećanja odnosno smanjenja cijene radova kao bazni mjesec uzima se mjesec sklapanja okvirnog sporazuma. Obavljeni radovi plaćaju se na temelju mjesečnih obračunskih situacija i okončane situacije, a razlika između ugovorene i izmijenjene cijene radova na temelju posebno ispostavljenog mjesečnog računa i obračuna troška povećanja cijene po formuli utvrđenoj okvirnim sporazumom, na temelju podataka o cijenama radova i drugim gospodarskim pokazateljima pribavljenima od Državnog zavoda za statistiku. Okvirnim sporazumom utvrđeno je i jamstvo izvoditelja za uredno ispunjenje ugovora te novčana kazna koju je dužan platiti u slučaju prekoračenja utvrđenih rokova izvođenja radova. Na temelju okvirnog sporazuma zaključen je u svibnju 2023. ugovor o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta za razdoblje od 1. lipnja 2023. do 31. svibnja 2024., dok je vrijednost radova ugovorena u iznosu od 4.452.290,00 eura s PDV-om, a u vrijednost radova ne ulazi objedinjeni iznos koji je odredio naručitelj u iznosu od 42.500,00 eura koji se odnosi na moguća ukupna plaćanja tijekom izvršenja ugovora te ne smije prijeći navedeni iznos. Jedinične cijene radova ugovorene godišnjim ugovorom odgovaraju cijenama navedenim u troškovniku iz okvirnog sporazuma.

Od početka 2022. do 1. lipnja 2023. radovi redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta obračunavali su se na temelju okvirnog sporazuma o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta na području Županije zaključenog u travnju 2018. za razdoblje od 1. studenoga 2018. do 31. listopada 2022. te dodatka okvirnom sporazumu zaključenog u svibnju 2022. i godišnjeg ugovora za redovito održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta na temelju okvirnog sporazuma zaključenog za razdoblje od 1. studenoga 2021. do 31. listopada 2022. te dodatka godišnjem ugovoru zaključenih u svibnju, rujnu i listopadu 2022. i svibnju 2023.

Izvoditelj radova odabran je u otvorenom postupku javne nabave provedenom u 2018., a vrijednost radova prema okvirnom sporazumu za četverogodišnje razdoblje ugovorena je u ukupnom iznosu od 13.151.784,98 eura bez PDV-a odnosno u iznosu od 16.439.731,21 euro s PDV-om. Prema ovom okvirnom sporazumu, cijena ponude bila je nepromjenjiva tijekom trajanja sporazuma. Vlada Republike Hrvatske je u rujnu 2021. donijela Zaključak o postupanju radi ublažavanja posljedica poremećaja cijena građevinskog materijala i proizvoda (Narodne novine 107/21), kojim je pozvala naručitelje koji imaju ugovore ili okvirne sporazume sklopljene u postupcima javne nabave da zajedno s ugovarateljima pristupe analizi ugovorenih jediničnih cijena građevinskog materijala i proizvoda za neizvršene ugovore u javnoj nabavi kako bi utvrdili one stavke kojima je promjena cijena utjecala više od 10,0 % te je pozvala naručitelje koji imaju ugovore ili okvirne sporazume na izmjene ugovora ili okvirnih sporazuma u mjeri u kojoj su one opravdane za ublažavanje posljedica aktualne situacije. Na temelju navedenog Zaključka, u svibnju 2022. zaključen je dodatak okvirnom sporazumu kojim je utvrđeno da se za izračun razlike u cijeni koristi klizna skala temeljena na podacima koje objavljuje Državni zavod za statistiku na način da izvoditelj radova može zahtijevati samo razliku u cijeni koja prelazi 10,0 % te je utvrđen način obračuna razlike u cijeni i ispostavljanje mjesečnih računa s prikazom izračuna razlike u cijeni te je utvrđeno da se navedene izmjene primjenjuju od 5. svibnja 2022.

Na temelju navedenog okvirnog sporazuma i dodatka okvirnog sporazuma zaključeni su godišnji ugovori o izvođenju radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta. Za razdoblje od 1. studenoga 2021. do 31. listopada 2022. zaključen je u listopadu 2021. ugovor o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta prema kojem je vrijednost radova ugovorena u iznosu od 4.106.048,91 euro s PDV-om. Dodatci godišnjem ugovoru zaključeni su u svibnju, rujnu i listopadu 2022. i svibnju 2023. Dodatkom ugovora zaključenim u svibnju 2022. utvrđena je mogućnost usklađivanja cijene radova u skladu za zaključenim dodatkom okvirnog sporazuma, a dodacima ugovora zaključenim u rujnu 2022. i svibnju 2023. utvrđeno je da maksimalni iznos koji izvoditelj radova može obračunati na temelju razlike u cijeni iznosi 149.313,16 eura s PDV-om. Dodatkom ugovora zaključenim u listopadu 2022. izvođenje radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta produženo je do 31. svibnja 2023., a vrijednost radova ugovorena je u iznosu od 6.677.553,33 eura s PDV-om. Navedenim dodatkom ugovora izvođenje radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta ugovoreno je nakon isteka okvirnog sporazuma na temelju odredbe članka 147. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) prema kojoj se ugovor o javnoj nabavi na temelju okvirnog sporazuma mora zaključiti prije isteka roka na koji je zaključen okvirni sporazum, ali trajanje pojedinog ugovora ne smije biti dulje od 12 mjeseci od isteka roka na koji je okvirni sporazum zaključen. Ugovorene jedinične cijene radova odgovaraju cijenama navedenim u troškovniku iz okvirnog sporazuma.

Rashodi za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 3.630.068,70 eura, a u 2023. ostvareni su u iznosu od 4.001.617,89 eura.

Ostvareni rashodi u 2022. u iznosu od 3.630.068,70 eura odnose se na rashode ostvarene na temelju okvirnog sporazuma i zaključenog godišnjeg ugovora o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 3.570.282,05 eura (od čega se na rashode po obračunu razlike u cijeni za svibanj, lipanj i srpanj 2022. odnosi 149.313,16 eura), na rashode za nabavu soli u iznosu od 27.917,32 eura i druge rashode (popravke i zamjenu ograda, prometnih znakova i semafora kod nastalih prometnih nezgoda i drugo) u iznosu od 31.869,33 eura.

Rashodi po obračunu razlike u cijeni za svibanj, lipanj i srpanj 2022. odnose se na primjenu odredbi o povećanju cijena radova redovitog održavanja iz dodatka okvirnog sporazuma zaključenog u svibnju 2022. te ugovora o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta zaključenog je u listopadu 2021. i dodataka ugovoru zaključenih u svibnju, rujnu i listopadu 2022. te svibnju 2023.

Rashodi za nabavu soli ostvareni su na temelju sporazuma o reguliranju međusobnih obveza pri nabavi, isporuci i obračunu utroška soli za zimsko održavanje županijskih i lokalnih cesta koji je Uprava za ceste zaključila s trgovačkim društvom Hrvatske ceste d.o.o., ispostavljenih računa za isporuku soli i izvješća o utrošku soli za posipavanje cesta.

Ostvareni rashodi za 2023. u iznosu od 4.001.617,89 eura odnose se na rashode ostvarene na temelju okvirnih sporazuma i zaključenih godišnjih ugovora o redovitom održavanju i zaštiti županijskih i lokalnih cesta u iznosu od 3.982.642,17 eura i druge rashode (popravke i zamjenu prometnih znakova i semafora kod nastalih prometnih nezgoda i drugo) u iznosu od 18.975,72 eura.

Ugovoreni radovi redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. obavljani su u skladu s mjesečnim operativnim programima održavanja, kojima su utvrđeni vrijeme i raspored izvođenja radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja. Obračun obavljenih radova izvršen je na temelju privremenih mjesečnih i okončanih situacija za izvedene radove koje su ovjerene potpisom zaposlenika Uprave za ceste, nadležnih za nadziranje radova redovitog održavanja. Pregledom obračuna izvedenih radova u veljači i listopadu 2022. i 2023. utvrđeno je da su cijene izvedenih radova obračunane po ugovorenim jediničnim cijenama.

Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju provedeno je u skladu s izvedbenim programima zimske službe koje je Uprava za ceste donijela na prijedlog izvođača radova redovitog održavanja cesta. Izvedbeni programi zimske službe koji se odnose na zimska razdoblja u 2022. i 2023. sadrže sve propisane elemente za njihovu provedbu. Tako su, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta, izvedbenim programima zimske službe utvrđeni organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavještavanja o stanju i prohodnosti cesta.

U skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata tijekom 2022. i 2023. obavljan je putem redovitih sezonskih pregleda, koje je obavljala Uprava za ceste te putem ophodarske službe, koju je obavljao izvođač radova redovitog održavanja cesta.

Redoviti sezonski pregledi obavljani su dva puta godišnje, nakon prestanka zimske službe te u jesen tekuće godine, o čemu su sastavljeni izvještaji koji sadrže podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste. Osim navedenog, nadzorni inženjeri Uprave za ceste tijekom cijele godine obavljaju obilazak i nadzor županijskih i lokalnih cesta kako bi kontrolirali izvođenje planiranih radova redovitog održavanja cesta, a u slučaju uočenih nedostataka ili oštećenja na cestama, objektima ili opremi cesta interveniraju kod izvoditelja radova redovitog održavanja radi poduzimanja aktivnosti radi uklanjanja uočenih nedostataka.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta nisu obavljani jer prema obrazloženju Uprave za ceste tijekom 2022. i 2023. nije bilo izvanrednih događaja.

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste, odnosno izvođač radova na cesti, u obvezi je osigurati obavljanje godišnjih i glavnih pregleda cestovnih objekata koji se odnose na objekte svijetlog raspona 5 m i više. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a drugi cestovni objekti najmanje jednom svake dvije godine. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, prilikom kojih se pregledaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerenja i ispitivanja. Uprava za ceste obavlja pregled cestovnih objekata (mostova) jednom godišnje i sastavlja zapisnike o obavljenom pregledu, a glavni pregledi cestovnih objekata nisu obavljani zbog nedostatka financijskih sredstava te iz razloga ako se godišnjim pregledima utvrde značajnija oštećenja izrađuje se projekt sanacije bez prethodne izrade glavnog pregleda. U svibnju 2024. Ministarstvo je obavilo inspekcijski pregled vođenja evidencije o glavnim i godišnjim pregledima složenih cestovnih objekata – mostova na mreži županijskih i lokalnih cesta na području Županije. Zapisnikom je utvrđeno da Uprava za ceste uredno vodi i ažurira bazu odnosno evidenciju svih mostova, da se godišnji pregledi objekata obavljaju u skladu s propisima, dok se ne obavljaju glavni pregledi objekata koje treba obaviti unutar šest godina, a razlog tome su nedostatna financijska sredstva te se kod najlošije ocijenjenih objekata u pravilu odmah ugovaraju projekti sanacije, bez prethodne izrade glavnih pregleda. Zapisnikom nije naloženo obavljanje glavnih pregleda.

Rashodi za obavljanje ophodarske službe (koji su iskazani u okviru rashoda za redovito održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta) na županijskim i lokalnim cestama iz nadležnosti Uprave za ceste ostvareni su u 2022. u iznosu od 82.930,39 eura ili 74,50 eura/km ceste, a u 2023. u iznosu od 92.912,00 eura ili 83,10 eura/km ceste. Za obavljanje ophodarske službe Uprava za ceste je donijela godišnje planove ophodnje županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Ophodarsku službu tijekom 2022. i 2023. obavljao je izvoditelj radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta temeljem donesenih godišnjih planova ophodnje i rasporeda rada ophodara na županijskim i lokalnim cestama. Ophodarska služba je najmanje dva puta mjesečno obilazila županijske ceste, lokalne ceste najmanje jednom mjesečno, a pojedine dionice županijskih cesta s pojačanim prometom obilaze se svakodnevno. Ophodarska služba nadzire sva događanja koja utječu na ceste i promet na cestama te vizualno pregledava stanje svih sastavnih dijelova ceste. Ophodnja se obavlja ophodarskim vozilom u kojem se nalazi priručni alat i signalizacija za regulaciju prometa, a ophodnja obuhvaća i čišćenje i manje popravke prometnih znakova, košnju trave i uklanjanje raslinja oko prometnih znakova, uklanjanje rasutih materijala na cestama, čišćenje kolnika od onečišćenja, popravak manjih lokalnih oštećenja kolnika, manje popravke bankina, uklanjanje granja u dohvat profila ceste, čišćenje cestovnog pojasa od otpada i druge manje radove i popravke. O obavljenim ophodnjama sastavljeni su ophodarski dnevници, koji su dostavljeni Upravi za ceste. Pregledani su ophodarski dnevници iz ožujka 2022. za nadcestariju Donji Miholjac i iz lipnja 2023. za nadcestariju Našice.

Pregledani ophodarski dnevnici sadrže podatke o ophodarskim dionicama, ophodarima, ophodarskim vozilima i trajanju ophodnje te opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice i popis obavljenih radova redovitog održavanja manjeg obujma, koji se uglavnom odnose na ispravljanje oborenog ili nakošenog prometnog znaka te čišćenje kolnika od rasutog materijala i nanosa. Pregledani ophodarski dnevnici sadrže podatke i o drugim aktivnostima u funkciji zaštite ophodarske dionice i prometa (radovima redovitog održavanja koje je potrebno obaviti).

#### **– Izvanredno održavanje**

Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 1.337.662,05 eura i u 2023. u iznosu od 1.415.120,37 eura.

Ostvareni rashodi za 2022. u iznosu od 1.337.662,05 eura odnose se na rashode za obnovu kolnika novim asfaltnim slojem 13 dionica županijskih i lokalnih cesta ukupne duljine 15,180 km u iznosu od 1.313.413,51 euro, nadogradnju postojećeg pješačko-pozivnog semafora u naselju Ladimirevci u iznosu od 16.552,19 eura i sufinanciranje obnove pješačkog prijelaza u Našicama u iznosu od 7.696,35 eura.

Ostvareni rashodi za 2023. u iznosu od 1.415.120,37 eura odnose se na rashode za obnovu kolnika novim asfaltnim slojem deset dionica županijskih i lokalnih cesta ukupne duljine 19,285 km u iznosu od 1.413.385,37 eura te postavljanje treptaća sa solarnim napajanjem na postojeći prometni znak na županijskoj cesti u naselju Popovac u iznosu od 1.735,00 eura.

Izvođenje radova na obnovi kolnika županijskih i lokalnih cesta povjereno je izvoditeljima odabranima u otvorenim postupcima javne nabave, tijekom kojih je utvrđeno da su odabrani izvoditelji registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Obračun izvedenih radova obavljen je na temelju zaključenih ugovora te ispostavljenih privremenih i okončanih situacija koje je ovjerio nadzorni inženjer.

Rashodi za sufinanciranje obnove pješačkog prijelaza u Našicama ostvareni su na temelju ugovora o sufinanciranju radova rekonstrukcije vertikalne prometne signalizacije pješačkog prijelaza zaključenog s Gradom Našicama u rujnu 2022. U skladu s ugovorom, Uprava za ceste je doznačila sredstva Gradu Našicama na temelju zahtjeva za plaćanje uz koji je priložen račun o izvedenim radovima.

#### **– Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama**

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, praćenjem učinkovitosti održavanja javnih cesta utvrđuje se postizanje ciljeva upravljanja cestama. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta.

Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima i osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju.

Uprava za ceste kontinuirano mjeri učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže praćenjem udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta te ocjenjivanjem stanja asfaltnih kolnika ocjenama od 0 do 5, pri čemu je 0 najbolja, a 5 najlošija ocjena.

U tablici broj 4 daju se podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 4

Podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Godina	Ceste	Ukupna duljina (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
			Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5 (4/3*100)	6	7 (6/3*100)
2020.	Županijske	650,560	641,230	98,6	9,330	1,4
	Lokalne	486,570	305,135	62,7	181,435	37,3
	<b>Ukupno</b>	<b>1 137,130</b>	<b>946,365</b>	<b>83,2</b>	<b>190,765</b>	<b>16,8</b>
2021.	Županijske	634,284	624,974	98,5	9,310	1,5
	Lokalne	480,929	303,248	63,1	177,681	36,9
	<b>Ukupno</b>	<b>1 115,213</b>	<b>928,222</b>	<b>83,2</b>	<b>186,991</b>	<b>16,8</b>
2022.	Županijske	632,304	622,994	98,5	9,310	1,5
	Lokalne	480,913	310,598	64,6	170,315	35,4
	<b>Ukupno</b>	<b>1 113,217</b>	<b>933,592</b>	<b>83,9</b>	<b>179,625</b>	<b>16,1</b>
2023.	Županijske	636,530	625,759	98,3	10,771	1,7
	Lokalne	481,497	315,298	65,5	166,199	34,5
	<b>Ukupno</b>	<b>1 118,027</b>	<b>941,057</b>	<b>84,2</b>	<b>176,970</b>	<b>15,8</b>

Podaci iz tablice broj 4 ukazuju na trend blagog povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta. Do promjena u ukupnoj duljini cesta iz godine u godinu dolazi zbog promjena u razvrstavanju javnih cesta na temelju odluka i izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju koje donosi nadležni ministar. U razdoblju od 2020. do 2023. doneseno je osam odluka i izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju javnih cesta.

U tablici broj 5 daje se pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 5

Pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Ocjena stanja asfaltnih kolnika <sup>1</sup>	Duljina cesta s asfaltnim kolnikom (u km)											
	Županijske ceste				Lokalne ceste				Ukupno			
	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0	201,038	188,835	184,334	195,333	121,803	111,681	114,354	116,773	322,841	300,516	298,688	312,106
1	172,955	157,814	168,962	163,222	39,845	42,920	44,118	45,105	212,800	200,734	213,080	208,327
2	122,200	130,057	129,307	146,064	43,529	54,117	52,908	48,986	165,729	184,174	182,215	195,050
3	131,407	136,694	127,067	116,296	59,158	57,336	56,860	71,778	190,565	194,030	183,927	188,074
4	13,330	11,274	13,024	4,544	38,830	35,224	40,958	31,256	52,160	46,498	53,982	35,800
5	0,300	0,300	0,300	0,300	1,970	1,970	1,400	1,400	2,270	2,270	1,700	1,700
<b>Ukupno</b>	<b>641,230</b>	<b>624,974</b>	<b>622,994</b>	<b>625,759</b>	<b>305,135</b>	<b>303,248</b>	<b>310,598</b>	<b>315,298</b>	<b>946,365</b>	<b>928,222</b>	<b>933,592</b>	<b>941,057</b>

Prema podacima iz tablice broj 5, najznačajniji dio asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije koncem 2023. ocijenjen je najboljom ocjenom 0, što čini 33,2 % ukupne duljine asfaltnih kolnika, a ocjenom 5, odnosno najlošijom ocjenom, ocijenjeno je 0,2 % ukupne duljine asfaltnih kolnika. Ocjenom 1 ocijenjeno je 22,1 %, ocjenom 2 ocijenjeno je 20,7 %, ocjenom 3 ocijenjeno je 20,0 %, a ocjenom 4 ocijenjeno je 3,8 % asfaltnih kolnika od ukupne duljine asfaltnih kolnika.

Analizom podataka o radu Uprave za ceste mogu se prikazati određeni pokazatelji operativne razine upravljanja za potrebe mjerenja učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u usporedbi s drugim županijskim upravama za ceste, kao što su pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta i vlastitoj evidenciji županijskih i lokalnih cesta, Uprava za ceste je koncem 2022. upravljala sa 632,304 km županijskih i 480,913 km lokalnih cesta, odnosno s ukupno 1 113,217 km županijskih i lokalnih cesta, a koncem 2023. upravlja s 636,530 km županijskih i 481,497 km lokalnih cesta, odnosno s ukupno 1 118,027 km županijskih i lokalnih cesta. Prema podacima iz financijskih izvještaja, na koncu 2022. i 2023. Uprava za ceste imala je deset zaposlenika, iz čega proizlazi da je na koncu 2022. upravljala s 111,322 km ceste po jednom zaposleniku, a na koncu 2023. s 118,803 km ceste po jednom zaposleniku.

U tablici broj 6 daju se pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

<sup>1</sup> Ocjena 0: kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30 %

Ocjena 1: mrežaste pukotine na 30 do 40 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 2: mrežaste pukotine na 40 do 50 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 3: mrežaste pukotine na 50 do 70 % ukupne površine kolnika s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 4: mrežaste pukotine na 70 do 80 % ukupne površine kolnika s većim površinama razorenog kolovoznog zastora, veća ulegnuća i denivelacije kolnika

Ocjena 5: mrežaste pukotine na preko 80 % ukupne površine kolnika s potpuno uništenim kolovoznim zastorom na cijeloj širini kolnika.

Tablica broj 6

Pokazatelji ostvarenih prihoda i rashoda Uprave za ceste,  
po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Prihodi i rashodi	Ostvareno		Ostvareno po kilometru ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	<b>Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>9.476.897,48</b>	<b>9.841.022,90</b>	8.513,07	8.802,13	947.689,75	984.102,29
1.1.	Prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta	8.975.595,68	9.296.263,64	8.062,75	8.314,88	897.565,57	929.636,36
1.2.	Prihodi iz državnog proračuna	312.460,15	347.304,40	280,68	310,64	31.246,02	34.730,44
1.3.	Ostali prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	188.841,65	197.454,86	169,64	176,61	18.884,16	19.745,48
2.	<b>Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta</b>	<b>8.099.893,86</b>	<b>8.976.001,62</b>	<b>7.276,11</b>	<b>8.028,43</b>	<b>809.989,39</b>	<b>897.600,16</b>
2.1.	Rashodi za građenje i rekonstrukciju	3.132.163,11	3.559.263,36	2.813,61	3.183,52	313.216,31	355.926,34
2.2.	Rashodi za redovito održavanje	3.630.068,70	4.001.617,89	3.260,88	3.579,18	363.006,87	400.161,79
2.2.1	Pregled županijskih i lokalnih cesta	82.930,39	92.912,00	74,50	83,10	8.293,04	9.291,20
2.2.2.	Opće održavanje kolnika	32.568,72	38.292,00	29,26	34,25	3.256,87	3.829,20
2.2.3.	Održavanje asfaltnog kolnika	805.660,64	982.682,00	723,72	878,94	80.566,06	98.268,20
2.2.4.	Održavanje kolnika od kamenog materijala	164.396,72	173.468,00	147,68	155,16	16.439,67	17.346,80
2.2.5.	Održavanje bankina	211.546,89	176.267,96	190,03	157,66	21.154,69	17.626,80
2.2.6.	Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa	105.807,55	40.233,00	95,05	35,99	10.580,76	4.023,30
2.2.7.	Održavanje objekata za odvodnju	99.851,09	106.496,97	89,70	95,25	9.985,11	10.649,70
2.2.8.	Održavanje opreme ceste	239.205,80	221.021,00	214,88	197,69	23.920,58	22.102,10
2.2.9.	Izrada oznaka na kolniku	300.722,82	411.017,00	270,14	367,63	30.072,28	41.101,70
2.2.10.	Košnja trave i održavanje zelenila	1.015.827,99	1.074.610,00	912,52	961,17	101.582,80	107.461,00
2.2.11.	Redovito održavanje mostova	59.984,88	48.377,96	53,88	43,27	5.998,49	4.837,80
2.2.12.	Zimsko održavanje	511.565,21	636.240,00	459,54	569,07	51.156,52	63.624,00
2.3.	Rashodi za izvanredno održavanje	1.337.662,05	1.415.120,37	1.201,62	1.265,73	133.766,21	141.512,04
3.	<b>Rashodi Uprave za ceste</b>	<b>645.412,94</b>	<b>699.292,26</b>	<b>579,77</b>	<b>625,47</b>	<b>64.541,29</b>	<b>69.929,23</b>
3.1.	Rashodi za zaposlene	304.989,34	318.571,47	273,97	284,94	30.498,93	31.857,15
3.2.	Materijalni rashodi	323.038,93	334.571,57	290,19	299,25	32.303,89	33.457,16
3.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	17.384,67	46.149,22	15,62	41,48	1.738,47	4.614,92

Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 3,4 %, a po zaposleniku veći su za 3,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Više ostvareni prihodi najvećim su dijelom utrošeni za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 10,3 %, a po zaposleniku veći su za 10,8 % u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije pokazuju trend povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta, trend povećanja duljine asfaltnih kolnika u boljem stanju, odnosno smanjenja duljine asfaltnih kolnika u lošijem stanju te povećanje prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, što je omogućilo povećanje ulaganja u građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže županijskih i lokalnih cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti prometa na njima.



## **Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti**

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u ožujku 2022., na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019., donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje te ga objavljuju na svojim mrežnim stranicama ili ostalim lako dostupnim mjestima, u lako razumljivom, preglednom i lako čitljivom obliku. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojem te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22).

Ravnateljica Uprave za ceste je u veljači 2023. i 2024. donijela izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023., koje je usvojilo Upravno vijeće. Izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste dostavljena su Županijskoj skupštini, koja je u travnju 2023. i svibnju 2024. donijela zaključke o prihvatanju izvješća o radu za 2022. i 2023.

U Izvješćima o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023. iskazani su financijski i opisni podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima Uprave za ceste, financijski i opisni podaci o ostvarenim rashodima za redovito i izvanredno održavanje te građenje županijskih i lokalnih cesta i drugim rashodima. Izvješća o radu sadrže i podatke o izvršenju Plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. s opisom izvedenih radova po vrstama radova i iznosima utrošenih sredstava po vrstama cesta (za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta) i pojedinim cestama (za izvanredno održavanje te građenje županijskih i lokalnih cesta). U skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu tijela javne uprave iz ožujka 2022., Izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023. sadrže kratki osvrt (zaključak) čelnika na najvažnije rezultate ostvarene u izvještajnom razdoblju, kontekst djelovanja u izvještajnom razdoblju, informacije o ostvarenju planiranih mjera i aktivnosti u izvještajnom razdoblju i druge informacije o radu Uprave za ceste.

Ravnateljica Uprave za ceste donijela je prijedloge Plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. te izmjene i dopune navedenih planova koje je usvojilo Upravno vijeće. Planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta dostavljeni su Županijskoj skupštini, koja je donijela zaključke o prihvatanju navedenih planova za 2022. i 2023. Za donošenje planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nije pribavljena prethodna suglasnost Ministarstva jer, prema obrazloženju Uprave za ceste, Ministarstvo suglasnosti ne izdaje pravovremeno ili ne odgovara na zahtjeve za davanje suglasnosti.

Tijekom 2022. i 2023. obavljeno je 16 inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici o obavljenim inspekcijskim pregledima cesta. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima, pri pregledu županijskih i lokalnih cesta utvrđene su nepravilnosti koje se u najvećem dijelu odnose na dotrajalost prometnih znakova, postavljanje odgovarajućih prometnih znakova na propisanim mjestima, oštećenja ograda uz ceste, izbljedjelu horizontalnu prometnu signalizaciju, odbačeni otpad uz cestovne kanale, nepropisne učvršćenosti prometnih znakova, širenje vegetacije u prometni profil ceste i drugo. Nakon zaprimanja zapisnika inspekcije sigurnosti državnih, županijskih i lokalnih cesta, zaposlenik Uprave za ceste je obilazio ceste na kojima su uočene nepravilnosti kako bi utvrdio trenutno stanje te zapisnike o utvrđenim nepravilnostima dostavljao izvoditelju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na postupanje odnosno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Nakon otklanjanja uočenih nepravilnosti izvoditelj radova je obavještavao Upravu za ceste o otklanjanju nepravilnosti odnosno o izvršenim radovima na otklanjanju nepravilnosti s priloženim fotografijama nakon čega zaposlenik Uprave za ceste odlaskom na teren provjeravao izvedene radove te obavještavao inspektora koji je obavio nadzor da su nepravilnosti otklonjene i dostavljao mu dokaze (fotodokumentaciju) o otklanjanju nepravilnosti. Tijekom 2022. i 2023. sve nepravilnosti ili nedostaci utvrđeni inspekcijskim pregledom cesta su otklonjene.

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravu na pristup informacijama, Uprava za ceste je na svojim mrežnim stranicama objavila popis zakona i drugih propisa koji se odnose na njezino područje rada, Statut i Odluku o osnivanju Uprave za ceste, godišnje financijske izvještaje, financijske planove i planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta i njihove izmjene, informacije o javnoj nabavi, izvješća o provođenju Zakona o pravu na pristup informacijama, podatke o članovima Upravnog vijeća i njihovim poslovima te zapisnike sa sjednica Upravnog vijeća, informacije o uplati godišnje naknade za ceste i pravu na povrat naknade za ceste, informacije o financijskom poslovanju odnosno pregled izvršenih plaćanja s računa Uprave za ceste, imena čelnika Uprave za ceste s njihovim podacima za kontakt i druge informacije u svrhu informiranja javnosti o radu Uprave za ceste. Objavljena je i obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt za pristup informacijama i potrebnim obrascima te je omogućeno fizičkim i pravnim osobama podnošenje zahtjeva za pravo za pristup informacijama putem pošte, e-pošte, faksa ili osobno te je objavljen i kontakt službenika za informiranje.

## OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije. Ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka Uprave za ceste o županijskim i lokalnim cestama i njihovom pravnom statusu, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava za ceste ustrojila, vodi, ažurira i održava bazu podataka o županijskim i lokalnim cestama, podaci iz baze podataka prenose se Hrvatskim cestama d.o.o., poduzimaju se aktivnosti za evidentiranje županijskih i lokalnih cesta u katastru i njihov upis u zemljišne knjige, vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta, godišnjim popisom imovine i obveza popisane su županijske i lokalne ceste, a obavljenim popisom nisu utvrđene razlike između knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom, vodi se ažurna evidencija ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje i ostvarenih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama i pojedinim cestama, doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja, operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta, izvedbeni programi zimske službe te godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe, planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju unaprijed utvrđenih kriterija i prioriteta, izvođenje radova građenja rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i obavljanje usluga stručnog nadzora nad radovima ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje, radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja, obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih pregleda i putem ophodarske službe, prati se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže, godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su na propisani način i dostavljeni su Županijskoj skupštini, Uprava za ceste je postupala po zapisnicima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama te je osigurala informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem svoje mrežne stranice.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Županije u nadležnosti Uprave za ceste **učinkovito**, jer su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja se u skladu s propisima, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi se na propisani način, nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama također se obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

**OČITOVANJE UPRAVE ZA CESTE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

*Uprava za ceste Osječko-baranjske županije očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije. U Očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća.*

## Prilog 1

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. ožujka 2022. do konca 2023.

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u eurima)
1		2	3	4
1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	Ophodnja ceste	h	19,75
2.	Održavanje prometnih površina	Ručno čišćenje kolnika s uklanjanjem manje količine materijala	m <sup>2</sup>	0,09
		Strojno čišćenje kolnika s uklanjanjem veće količine materijala	m <sup>2</sup>	15,44
		Strojno čišćenje većih površina kolnika	m <sup>2</sup>	0,02
		Popravak udarnih jama	t	176,82
		Privremeni popravak udarnih jama prije strojnog presvlačenja	t	163,26
		Ručni popravak oštećenja kolnika vrućom reciklažom postojećeg asfalta	m <sup>2</sup>	46,46
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m <sup>2</sup> u jednom km	t	146,40
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m <sup>2</sup> u jednom km	t	138,33
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 400 m <sup>2</sup> u jednom km	t	124,77
		Popravak zaglađenog kolnika	m <sup>2</sup>	0,80
		Popravak uzdužnih i poprečnih pukotina	m	2,85
		Popravak ispuha	m <sup>2</sup>	51,77
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base BIT 50/70 AG6M2-E kao izravnavajućeg sloja, na površini do 3 000 m <sup>2</sup>	t	82,65
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base BIT 50/70 AG6M1-E kao izravnavajućeg sloja, na površini do 3 000 m <sup>2</sup>	t	79,49
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf BIT 50/70 AG4M4 kao završnog sloja, na površini do 3 000 m <sup>2</sup>	t	90,68
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfaltbetona AC 11 surf BIT 50/70 AG4M4-E kao završnog sloja, na površini većoj od 3 000 m <sup>2</sup>	t	91,03
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base BIT 50/70 AG6M2-E kao izravnavajućeg sloja, na površini većoj od 3 000 m <sup>2</sup>	t	80,90
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base BIT 50/70 AG6M1-E kao izravnavajućeg sloja, na površini većoj od 3 000 m <sup>2</sup>	t	78,06
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf BIT 50/70 AG4M4-E kao završnog sloja, na površini većoj od 3 000 m <sup>2</sup>	t	80,50
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfaltbetona AC 11 surf BIT 50/70 AG4M4-E kao završnog sloja, na površini do 3 000 m <sup>2</sup>	t	84,62
		Frezanje kolnika prosječne debljine 4 cm	m <sup>2</sup>	1,86
		Nabava i prijevoz kamenog materijala od 0 do 35 km	t	12,47
		Nabava i prijevoz kamenog materijala od 35 do 70 km	t	17,04
		Popravak udarnih jama	m <sup>3</sup>	22,37
		Obrada površine makadamske ceste frezom	m <sup>2</sup>	1,99
		Profiliranje kolnika	m <sup>2</sup>	0,04
		Strojna ugradnja kamenih materijala	t	2,94
		Popravak ispuha	m <sup>2</sup>	16,47
3.	Održavanje bankina	Ručno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m <sup>2</sup>	1,91
		Ručni popravak oštećenih bankina do 20 m <sup>3</sup> po lokaciji	m <sup>3</sup>	33,73
		Ručno prosijecanje nadvišenih dijelova bankina radi osiguranja otjecanja vode s kolnika	m	1,72
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina grejderom	m <sup>2</sup>	0,08
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova berme	m <sup>3</sup>	12,68
		Popravak oštećenih betonskih pasica po lokaciji	m <sup>3</sup>	192,55
		Strojna dogradnja bankina miješanim kamenim materijalom	m <sup>3</sup>	25,56
		Strojna dogradnja berme	m <sup>3</sup>	20,30
		Strojno proširenje berme u kamenom materijalu ili A kategoriji tla	m <sup>3</sup>	14,20
		Strojno proširenje berme u miješanom materijalu ili B kategoriji tla	m <sup>3</sup>	11,83
		Strojno proširenje berme u zemljanom materijalu ili C kategoriji tla	m <sup>3</sup>	9,59
4.	Održavanje pokosa	Ručno čišćenje usjeka, zasjeke i nasipa od otpadaka	h	14,31
		Strojno uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa, usjeka i zasjeke	m <sup>3</sup>	13,22
		Uklanjanje materijala nakupljenih iza zaštitnih žičanih mreža pokosa	m <sup>3</sup>	32,65

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u eurima)
1		2	3	4
		Popravlak oštećenih dijelova zaštitne žičane mreže pokosa	m <sup>2</sup>	9,98
		Popravlak manjih oštećenja dijelova trupa ceste	m <sup>3</sup>	30,66
		Popravlak manjih površina zatravljenih pokosa nasipa, zasjeka i usjeka	m <sup>2</sup>	2,44
		Dogradnja zaštitne žičane mreže na pokosu	m <sup>2</sup>	12,92
		Dogradnja zaštitne žičane mreže na bermi	m <sup>2</sup>	15,85
		Dogradnja trupa ceste zemljanom ili miješanim kamenim materijalom	m <sup>3</sup>	21,01
		Dogradnja tamponskog sloja od kamenog materijala	t	19,45
5.	Održavanje sustava odvodnje	Ručno čišćenje cestovnih jaraka	m	2,16
		Strojno produbljivanje i profiliranje cestovnih jaraka	m	2,74
		Strojni iskop cestovnih jaraka	m	4,98
		Čišćenje rigola	m	0,14
		Čišćenje pokrivenih rigola ili kanala	m	9,04
		Čišćenje propusta od nanosa	m <sup>3</sup>	55,26
		Čišćenje slivnika, revizijskih okana, taložnica i sličnih građevina	m <sup>3</sup>	66,92
		Čišćenje sustava odvodnje vodom pod pritiskom	h	102,71
		Čišćenje separatora, taložnica, laguna i sličnih objekata odvodnje	kom	132,73
		Zamjena oštećenog poklopca revizijskog okna	kom	206,16
		Zamjena oštećene slivničke rešetke	kom	143,94
		Korekcija visine revizijskog okna ili slivnika	kom	100,99
		Popravlak oštećenih betonskih rigola po lokaciji	m	37,06
		Popravlak oštećenih rubnjaka po lokaciji	m	28,61
		Popravlak oštećene cijevi propusta	m	220,23
		Popravlak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima propusta	m <sup>3</sup>	193,55
		Izrada novog cijevnog propusta s betonskim cijevima fi 500 mm	m	127,09
		Izrada novog cijevnog propusta s betonskim cijevima fi 600 mm	m	139,18
		Izrada novog cijevnog propusta s betonskim cijevima fi 800 mm	m	153,36
		Izrada novog cijevnog propusta s betonskim cijevima fi 1 000 mm	m	162,13
		Izrada novog cijevnog propusta s PEHD rebrastim cijevima fi DN400 Di 343 SN8	m	192,76
		Izrada novog revizijskog okna	kom	576,97
		Izrada novog slivnika	kom	323,51
		Postavljanje rubnjaka dimenzija 15/25 cm ili 18/24 cm	m	18,53
		Postavljanje kanalice dimenzija 40/12/50 cm uz kolnik, na podlogu od betona	m	29,09
		Postavljanje trapeznih kanalice na pokosima, na podlogu od betona	m	37,92
		Izrada novog opločenja dna jaraka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m <sup>2</sup>	68,31
		Izrada glave propusta	m <sup>3</sup>	233,91
		Izrada nove oborinske kanalizacije PEHD cijevima	m	192,76
		Izrada novog upojnog bunara	kom	1.327,23
6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	Ispravljanje smjerokaznog stupića	kom	1,08
		Manji popravak metalnih zaštitnih ograda	m	14,97
		Zamjena oštećenog i ugradnja novog smjerokaznog stupića	kom	6,97
		Iskop jame i ugradnja temelja smjerokaznog stupića	kom	14,90
		Demontaža metalne zaštitne ograde u zemljanoj ili kamenoj podlozi ili sa stupovima u betonskoj podlozi	m	6,25
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u zemljanoj ili kamenoj podlozi	m	65,50
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi s predbušivanjem po lokaciji	m	68,55
		Ugradnja metalne zaštitne ograde vijčanom vezom u betonsku podlogu po lokaciji	m	68,55
		Ugradnja konzolne metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi po lokaciji	m	73,75
		Postavljanje betonske zaštitne ograde New Jersey	m	58,83
		Nabava i postavljanje betonske zaštitne ograde New Jersey	m	112,44
		Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptera) na zid i slične površine	kom	6,05
		Čišćenje prometnog znaka	kom	1,55
		Čišćenje prometne ploče	kom	4,53
		Popravlak prometnog znaka	kom	2,49
		Popravlak prometne ploče	kom	9,10
		Zamjena prometnog znaka s retroreflektirajućom folijom I. ili II. generacije	kom	10,16
		Zamjena prometne ploče do 8 m <sup>2</sup> s retroreflektirajućom folijom I. ili II. generacije	kom	33,86
		Ugradnja prometnog znaka s retroreflektirajućom folijom I. ili II. generacije	kom	8,63

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u eurima)
1		2	3	4
		Demontaža stupova prometnih znakova ili ploča	kom	8,14
		Ugradnja stupova prometnih znakova ili ploča	m	21,18
		Ugradnja INP nosača za prometne ploče	m	47,31
		Nabava i ugradnja znakova opasnosti, izričitih naredbi i obavijesti izrađenih s retroreflektirajućom folijom I. generacije	kom	98,48
		Nabava i ugradnja znakova opasnosti, izričitih naredbi i obavijesti izrađenih s retroreflektirajućom folijom II. generacije	kom	112,86
		Nabava i ugradnja kilometarske oznake zajedno sa stupom i temeljem	kom	44,78
		Nabava i ugradnja kilometarske oznake bez stupa i temelja	kom	23,72
		Nabava i ugradnja prometnih znakova za vođenje prometa s retroreflektirajućom folijom I. generacije	kom	451,86
		Nabava i ugradnja prometnih znakova za vođenje prometa s retroreflektirajućom folijom I. generacije	kom	914,95
		Nabava i ugradnja dopunskih ploča s retroreflektirajućom folijom I. generacije	kom	36,94
		Nabava i ugradnja prometne opreme s retroreflektirajućom folijom II. generacije	kom	85,56
		Nabava i ugradnja prometne opreme s retroreflektirajućom folijom III. generacije	kom	95,45
		Nabava i ugradnja prometnih ogledala sa stupom i temeljem	kom	257,95
		Nabava i ugradnja prometnih ogledala bez stupa i temelja	kom	221,32
		Obnavljanje pune rubne i razdjelne crte širine 12 cm (220/400 µm)	m	0,29
		Obnavljanje pune rubne i razdjelne crte širine 15 cm (220/400 µm)	m	0,30
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 12 cm (220/400 µm)	m	0,16
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 15 cm (220/400 µm)	m	0,17
		Obnavljanje pješačkog prijelaza (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	3,11
		Obnavljanje pune poprečne i kose oznake (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	5,20
		Obnavljanje isprekidane poprečne i kose oznake (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	2,87
		Obnavljanje strelica za obavezan smjer kretanja vozila (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	6,31
		Obnavljanje polja za usmjeravanje prometa (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	2,08
		Obnavljanje pojedinačnih natpisa (STOP, ŠKOLA, BUS, TAXI i sl.) (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	5,27
		Obnavljanje oznaka na prometnim površinama posebnih namjena (220/400 µm)	m <sup>2</sup>	5,70
		Obnavljanje oznake na mjestu rezerviranom za invalide (220/400 µm)	kom	7,26
		Obnavljanje oznake na mjestu za parkiranje osobnih vozila (220/400 µm)	kom	6,22
		Obnavljanje oznake na mjestu za parkiranje autobusa (220/400 µm)	kom	9,91
		Uklanjanje oznaka s manjih površina frezanjem	m <sup>2</sup>	6,22
		Uklanjanje oznaka s većih površina vodom pod visokim pritiskom i ostalim tehnologijama	m <sup>2</sup>	66,37
		Izrada i obnavljanje oznaka na kolniku ostalim tehnologijama	m <sup>2</sup>	66,37
7.	Održavanje vegetacije	Ručna košnja trave	m <sup>2</sup>	0,12
		Ručno krčenje grmlja i šiblja	m <sup>2</sup>	1,78
		Strojna košnja trave na bankinama ili bermama	m <sup>2</sup>	0,04
		Strojna košnja trave izvan bankina ili bermi	m <sup>2</sup>	0,05
		Strojna košnja trave na površinama s mjestimično sraslim kamenjem	m <sup>2</sup>	0,08
		Strojno obrezivanje i drobljenje grmlja, živice i šiblja	m <sup>2</sup>	0,65
		Strojno krčenje grmlja, šiblja i drveća mlatilicom-malčerom	m <sup>2</sup>	0,48
		Strojno krčenje mladica grmlja i šiblja mlatilicom-malčerom	m <sup>2</sup>	0,15
		Strojno uklanjanje i krčenje grana malčerom-mlatilicom	m <sup>2</sup>	0,48
		Sječenje grana promjera 5 – 25 cm iz hidraulične košare	kom	16,90
		Sječenje stabala promjera 11 – 20 cm	kom	7,91
		Sječenje stabala promjera većeg od 21 cm	kom	16,10
		Strojno vađenje panjeva promjera većeg od 20 cm	kom	17,28
8.	Održavanje cestovnih objekata	Ručno čišćenje objekta	m <sup>2</sup>	3,07
		Rad strojem kombinirkom	h	39,29
		Rad cestara	h	11,20
		Čišćenje drenažnih otvora, barbakana i sličnih uređaja za odvodnju	h	11,20
		Čišćenje dilatacije	m	1,62
		Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima objekta	m <sup>3</sup>	258,08
		Popravak dilatacijskih reški zapunjavanjem	m	1,99
		Popravak kamenog suhozida preslagivanjem	m <sup>3</sup>	83,68
		Popravak zida od kamena	m <sup>3</sup>	178,12
		Popravak zida od betona	m <sup>3</sup>	228,06

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u eurima)
1		2	3	4
		Popravak lokalnih oštećenja betonske površine	m <sup>2</sup>	47,07
		Popravak dijelova metalne ograde	kg	20,30
		Popravak antikorozivne zaštite na manjim dijelovima zaštitnih čeličnih ograda ili drugih čeličnih dijelova objekta	m <sup>2</sup>	27,81
		Izrada zida od kamena	m <sup>3</sup>	165,91
		Izrada zida od betona	m <sup>3</sup>	225,08
		Zamjena rubnjaka na objektu	m	29,09
		Zamjena metalne ograde	kg	20,30
		Rad električara na održavanju svjetlosno signalnih i meteoroloških sustava i opreme	h	20,68
		Zamjena manjeg potrošnog materijala (sijalica, osigurač, puštanje u rad itd.)	kom	6,64
		Zamjena materijala (elektroničke komponente)	kom	1.327,23
		Dogradnja svjetlosno signalnih i meteoroloških sustava i opreme	kom	132,73
9.	Zimska služba	Nabava, postavljanje i uklanjanje kompletnog prometnog znaka prema operativnom programu zimske službe	kom	48,97
		Nabava, postavljanje i uklanjanje dopunske ploče prema operativnom programu zimske službe	kom	17,56
		Nabava, postavljanje i uklanjanje rubnih štapova	kom	5,13
		Nabava, postavljanje i uklanjanje snjegobrana	m <sup>2</sup>	17,69
		Organizacija i pripravnost vozila, strojeva, opreme i radne snage	dan	1.053,01
		Privremeni lokalni popravak kolnika – krpanje hladnim smjesama (grambit)	t	267,80
		Rad vozilom sa sandukom nosivosti do 2 t za pregled ceste i intervencije na posipavanju i sl. (silosni posipač)	h	35,00
		Rad kamionom do 3,5 tona za intervencije na posipavanju (silosni posipač)	h	40,64
		Rad na čišćenju i posipavanju, kamionom do 12 tona s plugom i posipačem	h	78,22
		Rad na posipavanju, kamionom do 12 tona s posipačem	h	70,80
		Rad na čišćenju i posipavanju, specijalnim vozilom s plugom i posipačem	h	77,73
		Rad na posipavanju, specijalnim vozilom s posipačem	h	71,98
		Rad na posipavanju, specijalnim vozilom s bočnim odbacivačem bez posipača	h	71,74
		Rad traktorom s ralicom i rotacijskim samoutovarnim posipačem	h	52,60
		Rad samohodnom snježnom frezom	h	92,37
		Rad specijalnim strojevima (grejder, buldožer i utovarivač s klinastom ralicom)	h	78,83
		Rad specijalnim strojevima (grejder, buldožer i utovarivač s korpom)	h	72,98
		Rad centralnog dežurstva za vrijeme trajanja zimske službe	h	12,64
		Nabava i priprema posipnog materijala od kamene sitneži	m <sup>3</sup>	29,46
10.	Interventni radovi	Rad cestara	h	11,20
		Rad ophodarskim vozilom	h	9,00
		Rad rovokopačem-utovarivačem (kombinirkom)	h	39,29
		Rad kamionom do 12 tona nosivosti	h	54,76
		Rad auto dizalicom od 28 tona	h	132,72
11.	Drugi radovi i usluge	Izrada geodetskog projekta	km	1.592,68
		Izrada građevinskog projekta	km	1.327,23
		Zbrinjavanje otpada	kg	0,04